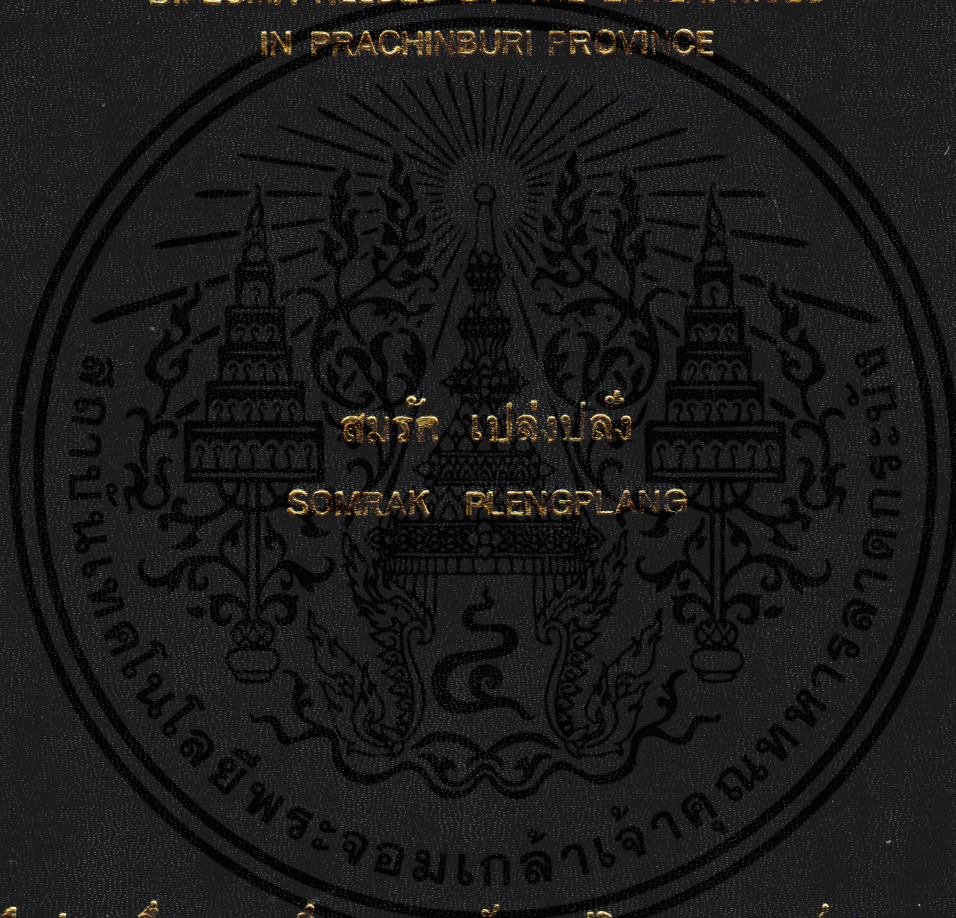


คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี

CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN BUSINESS ADMINISTRATION  
DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES  
IN PRACHINBURI PROVINCE



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-9546-09-5

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี

CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN BUSINESS ADMINISTRATION  
DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES  
IN PRACHINBURI PROVINCE



เลขหม.....  
เลขทะเบียน 47808  
วัน, เดือน, ปี... 26 ส.ค. 2548

b..... 113 237911  
i..... 10196004

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
พ.ศ 2545

CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN BUSINESS ADMINISTRATION  
DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES  
IN PRACHINBURI PROVINCE



A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT  
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF  
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION  
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES  
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2002

ISBN 974-9546-69-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี  
CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN BUSINESS ADMINISTRATION  
DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES IN PRACHINBURI  
PROVINCE

ชื่อนักศึกษา

นางสมร็ก เปล่งปลั่ง

รหัสประจำตัว

41064113

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สมพร

ไชยะ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.สวัสดิ์

อุดม โภชน์

| คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ | ลายมือชื่อ |
|--------------------------|------------|
| รศ.ดร.สมพร               |            |
| รศ.ดร.ปรียาพร            |            |
| ดร.มาลัย                 |            |
| ผศ.ดร.เนาวรัตน์          |            |
| ดร.ณรงค์                 |            |

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 31 พฤษภาคม 2545 เวลา 15.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัทธู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....๒๑.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. ๒๕๔๖

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความ  
ต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี

นักศึกษา

นางสมรภัท เป็ล่งปลั่ง

รหัสประจำตัว

41064113

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2545

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชน์

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ  
ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภท  
อุตสาหกรรม ในจังหวัดปราจีนบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการ 313 แห่ง จากโรงงานอุตสาหกรรม  
จำนวน 555 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ประเภทอุตสาหกรรม  
ก่อสร้าง ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ  
108 คน และหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน 205 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 313 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า สอบถามเกี่ยวกับ  
ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ  
ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้  
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC<sup>+</sup> (Statistical Package for the Social Sciences/Personal  
Computer Plus)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน  
ปรากฏว่า สถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา  
ทั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก คือ ลำดับที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม ลำดับที่ 2 ด้านบุคลิกภาพ  
ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

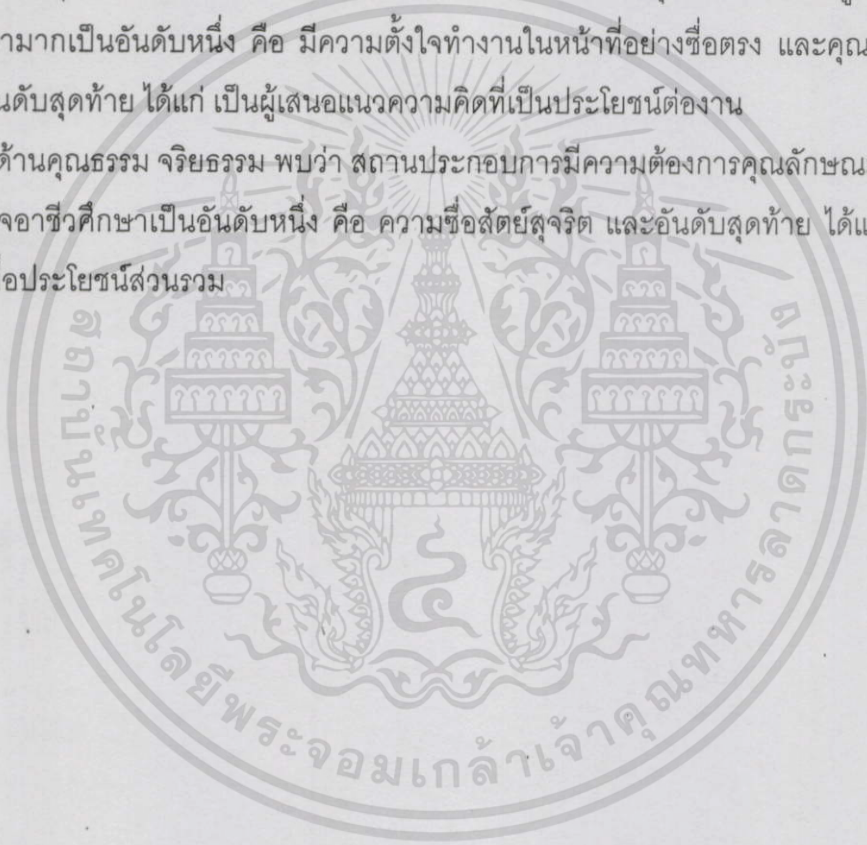
เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายชื่อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยครั้งนี้

ด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ  
อาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้า  
ในการทำงาน และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษา  
ต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ด้านวิชาชีพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ  
อาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ เชื้อพังกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานอย่างมี  
ประสิทธิภาพ คุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ  
อาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง และคุณลักษณะที่  
ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป็นผู้เสนอแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะ  
ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความ  
เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม



|                   |  |
|-------------------|--|
| Thesis Title      | Characteristics of Graduates in Business Administration<br>Diploma Needed By the Enterprises in Prachinburi Province |
| Student           | Mrs. Somrak Plengplang   |
| Student ID.       | 41064113   |
| Degree            | Master of Industrial Education   |
| Programme         | Vocational Administration  |
| Year              | 2002   |
| Thesis Advisor    | Associate Professor Dr. Somporn Chaiya   |
| Thesis Co-Advisor | Dr.Sawat Udompoch  |

### ABSTRACT

The purposes of this research were to study the characteristics of graduate in business administration diploma needed by the enterprises in Prachinburi Province and to compare the requirements of the enterprises categories by type of industry.

The research samples consisted of enterprise private of 313 companies from 555 and divided in to three types ; firstly angriculture, secondly construction ; and thirdly textile. There were 108 managers and 205 chief of work, the total of 313 samples subject.

The research instrument used in this study was a rating scale questionnaire which inquired the needed of higher vocational certificate graduates in four aspects namely academic, vocation, personality, vertue and morality.

Statistics used to analyse the data were percentage, arithmetic mean ( $\bar{X}$ ) Standard Deviation (S.D) and the programmed computer SPSS/PC<sup>+</sup> (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) was employed

The research finding concerning the needed of desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates in all four aspects revealed that all three groups the enterprises needed the desirable characteristic of the graduates in all four aspects with agreement at high level and when they were categorized on the bases of four aspects of needs : it morality and virture, personality, vocation, and academic

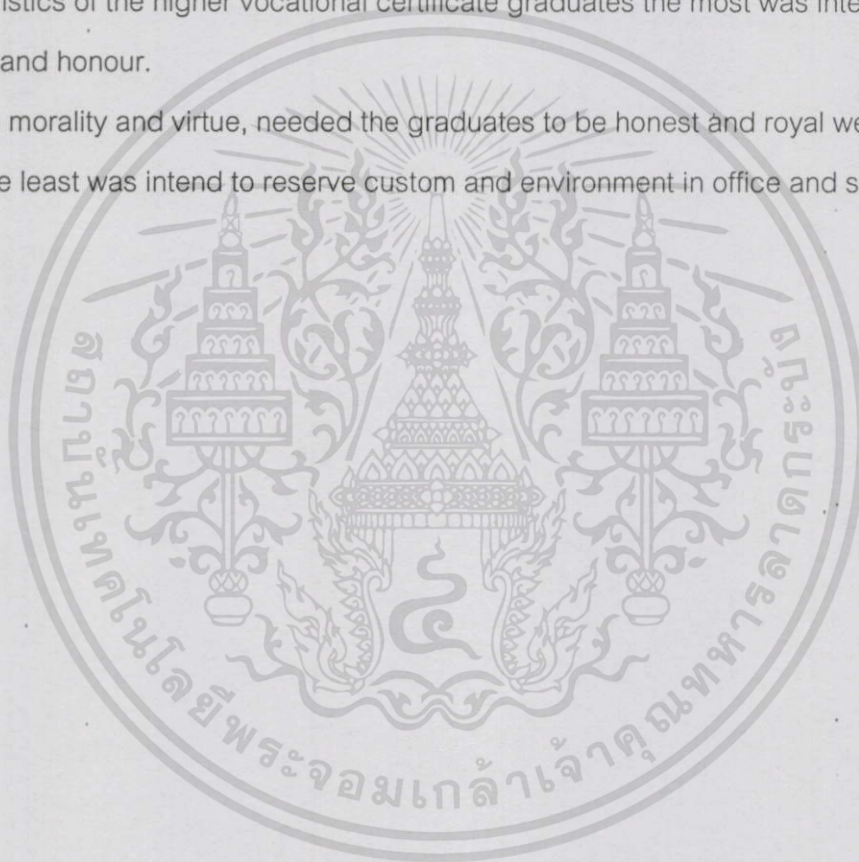
But when sorting out the aspects into each side, it was found that :

Academically, it was found that the most desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates was the ability to apply knowledge into practice, the least was the knowledge and skills of other foreign languages besides English.

In vocational characteristics, it was found that the enterprises needs the desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates the most was to acquire knowledge and belief in disciplined of company.

In Personality, it was found that the enterprises needs the desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates the most was intended to practice, and honour.

In morality and virtue, needed the graduates to be honest and royal were the most. The least was intend to reserve custom and environment in office and society.



# กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ความเสียสละและความปรารถนาดีของท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.ณรงค์ พิมสาร ดร.มาลัย จีร์วัฒน์เกษตร์ ที่เสียสละเวลามาทำการสอบวิทยานิพนธ์และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้จัดการหรือเจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย รวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่ให้ความสนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาวิจัย

ขอขอบคุณหัวหน้าอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี พร้อมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนคุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวที่ได้อบรมสั่งสอน เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังกาย และทุนทรัพย์ อีกทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำด้วยความเมตตาผู้วิจัยมาโดยตลอด

สมรัก เปล่งปลั่ง

# สารบัญ

หน้า

|   |     |
|---|-----|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....                                  | I   |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....                               | II  |
| กิตติกรรมประกาศ.....                                  | III |
| สารบัญ.....   | IV  |
| สารบัญตาราง.....                                      | VI  |
| สารบัญภาพ.....  | X   |
| บทที่ 1 บทนำ.....                                     | 1   |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....               | 1   |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....                      | 4   |
| 1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....                   | 4   |
| 1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....                            | 4   |
| 1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....           | 6   |
| 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....              | 6   |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....           | 8   |
| 2.1 หลักการจัดอาชีวศึกษา.....                         | 9   |
| 2.2 ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา.....                   | 21  |
| 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา.....                  | 24  |
| 2.4 การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา..... | 25  |
| 2.5 บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา.....  | 33  |
| 2.6 จริยธรรมทางธุรกิจ.....                            | 36  |
| 2.7 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.....       | 39  |
| 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                        | 52  |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                       | 58  |
| 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                      | 58  |
| 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....                   | 59  |

## สารบัญ (ต่อ)

|  | หน้า |
|--|------|
| 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                       | 61   |
| 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....                        | 61   |
| บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                  | 63   |
| บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... | 102  |
| 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....                   | 102  |
| 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....                        | 102  |
| 5.3 สรุปผลการวิจัย.....                            | 103  |
| 5.4 อภิปรายผล.....                                 | 105  |
| 5.5 ข้อเสนอแนะ.....                                | 110  |
| บรรณานุกรม.....                                    | 112  |
| ภาคผนวก.....                                       | 116  |
| ภาคผนวก ก.....                                     | 117  |
| ภาคผนวก ข.....                                     | 127  |
| ประวัติผู้เขียน.....                               | 135  |

# สารบัญตาราง

| ตารางที่ | หน้า  |
|----------|---|
| 3.1      | แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....59   |
| 4.1      | แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....64  |
| 4.2      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านวิชาการ.....66                                  |
| 4.3      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านวิชาชีพ.....68                                  |
| 4.4      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านบุคลิกภาพ.....70                                |
| 4.5      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....72                         |
| 4.6      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม 4 ด้าน.....74                                |
| 4.7      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ด้านวิชาการ.....75 |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่ | หน้า  |
|----------|---|
| 4.8      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ด้านวิชาชีพ.....77             |
| 4.9      | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ด้านบุคลิกภาพ.....79           |
| 4.10     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ด้านคุณธรรม<br>จริยธรรม.....81 |
| 4.11     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร โดยรวม 4 ด้าน.....83           |
| 4.12     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านวิชาการ.....84             |
| 4.13     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านวิชาชีพ.....86             |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

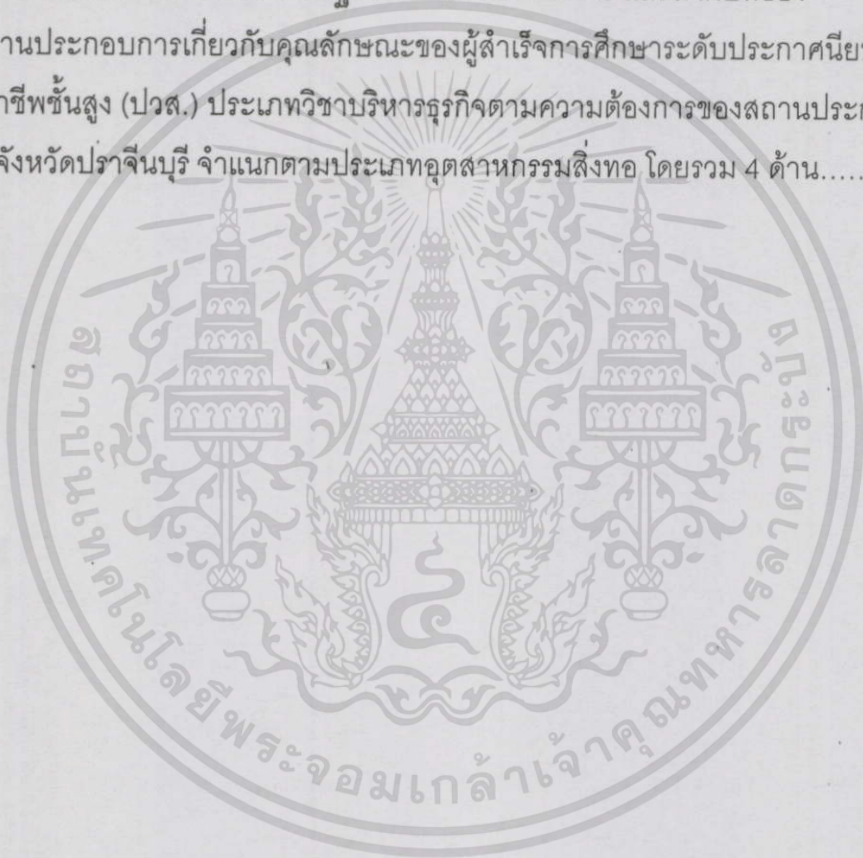
| ตารางที่ | หน้า  |
|----------|---|
| 4.14     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านบุคลิกภาพ.....88           |
| 4.15     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านคุณธรรม<br>จริยธรรม.....90 |
| 4.16     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยรวม 4 ด้าน.....92           |
| 4.17     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านวิชาการ.....93               |
| 4.18     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านวิชาชีพ.....95               |
| 4.19     | แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ<br>สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร<br>วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ<br>ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านบุคลิกภาพ.....97             |

# สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ  
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านคุณธรรม  
จริยธรรม.....99
- 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ  
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยรวม 4 ด้าน.....101



# สารบัญภาพ

| ภาพที่ | หน้า  |
|--------|---|
| 2.1    | แสดงความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา.....19 |
| 2.2    | ระบบการจัดอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....30             |



# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศมีแนวโน้มที่จะมุ่งสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ด้วยพลังผลักดันหลายทางทั้งภายใน และภายนอกประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับทิศทางการพัฒนาในขั้นต่อไปจะเป็นการพัฒนาทางการเกษตรแผนใหม่ในลักษณะที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้นหรือการพัฒนาทางอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นอุตสาหกรรมทางการเกษตรที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นควบคู่ไปกับการบริหารเชิงพาณิชย์ การค้า และมรดกทางวัฒนธรรมก็ตาม ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อรูปแบบของชีวิต ความเป็นอยู่ หรือสังคม การดำรงชีพของคนในสังคม เช่น ผลกระทบต่อระบบครอบครัวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของครอบครัวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของครอบครัว จนทำให้หมู่บ้านเกือบจะหมดสภาพ ซึ่งท่าน ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้ให้ข้อสังเกตว่า “สถาบันทางครอบครัวที่เป็นหน่วยสำคัญของสังคมในชนบทกำลังจะล้มละลายอันจะนำไปสู่ความล้มละลายของชีวิตและวัฒนธรรม ชุมชนที่เคยพึ่งพิงค้ำจุนกันได้และส่งผลต่อสภาพแวดล้อม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติโดยที่ประเทศไทยไม่มีทางเลือกเป็นอื่นได้ เพราะเราเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเศรษฐกิจโลก

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของไทยที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตามภาวะความผันผวนของเศรษฐกิจโลกดังกล่าวนี้ นักวิชาการระดับชาติของไทยได้กล่าวสรุปไว้เช่นกันว่า การพัฒนากำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งสิ่งนี้ไม่พียงจะให้การศึกษาเป็นตัวนำในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ของโลกที่ต้องการคนที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น สิปปนนท์ เกตุทัต (2539 : 8) ได้สรุปคุณสมบัติของคนที่สำคัญ 9 ประการของคนไทยในยุคอุตสาหกรรมใหม่ดังนี้คือ เป็นคนเก่ง คนดี คนที่มีสุขภาพอนามัยดี คนที่มีงานทำ คนที่มีครอบครัวดี คนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและปกครอง ชุมชนของตนเอง คนที่มีสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม คนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และคนที่มีทัศนคติกว้างไกล เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน การศึกษาของไทยในรอบสิบปีที่ผ่านมา สรุปได้ว่า ยังเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นเชิงปริมาณมาโดยตลอด เพื่อเริ่มมุ่งคุณภาพในปลายทศวรรษนี้เอง เป้าหมายของการจัดการศึกษาก็เพื่อเป็นการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน เน้นการอ่านออก

เขียนได้ คำนวณได้และเป็นพลเมืองดี สำหรับผู้ที่เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนกระบวนการจัดการศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรในแง่ของการบริหารการจัดการศึกษาซึ่งขาดเอกภาพ หลักสูตรไม่ยืดหยุ่น ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของสังคมได้เต็มที่ กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นเนื้อหาและความจำเป็นมากกว่าเน้นกระบวนการหรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริงครูบางส่วนยังขาดประสิทธิภาพของความเป็นครูทางด้าน เช่น เทคนิควิธีสอน คุณธรรม เทคนิคการวัดผล ตลอดจนปัญหาเศรษฐกิจของครูเป็นปัญหาหลักที่น่าสนใจ และแม้กระทั่งผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงให้ความสนใจงานวิชาการน้อยเกินไป เป็นต้น กระบวนการติดตามการใช้หลักสูตรไม่เป็นระบบ สำหรับผลผลิตของการจัดการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอและไม่อาจตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลที่ดีเพียงพอ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางการศึกษาที่ตามมา คือ อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาลดลง ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่สู้ดีนักสำหรับประเทศกำลังพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมดังที่กล่าวมา แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาในอนาคตควรต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมให้มากขึ้น

การจัดการอาชีวศึกษามีจุดประสงค์เพื่อผลิตบุคคลให้เกิดทักษะและมีความรู้เพื่อไปประกอบอาชีพ เพื่อการมีงานทำ และมีรายได้ อันถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ในปัจจุบันการว่างงานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ตามภาวะเศรษฐกิจโลก อีกทั้งการขยายตัวทางการศึกษาไม่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การผลิตกำลังคนไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น สถานศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตแรงงานอาชีวศึกษาจึงต้องหาแนวทาง หรือหาวิธีการนำเทคโนโลยี ตลอดจนความรู้ ความสามารถมาสอนเพื่อจะได้ผู้จบการศึกษาเป็นผู้มีคุณภาพ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการศึกษาคณะลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จึงมีความจำเป็นอย่างมาก ชีระชัย เชนะศิริ (2530 : 7-20) ให้ความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะทั้งหมด 5 ประการ คือ ความสามารถ มองเหตุการณ์หรือปัญหาได้กว้างไกลกว่าปกติเสมือนหนึ่งมองลงมาจากเบื้องสูง สามารถแยกแยะวิเคราะห์เหตุการณ์หรือแก้ปัญหาได้ มีจินตนาการดี ชอบคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ถึงสิ่งใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ สามารถทำให้เกิดความคิดนั้น ๆ กลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ และมีความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมใด ๆ ก็ได้ นั่นก็คือแสดงให้เห็นว่า ตลาดแรงงานจะต้องระบุคุณลักษณะที่ถือเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบุคคลเข้าทำงาน ดังนั้น สถานศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจำเป็นต้องผลิตแรงงานให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีงานทำ จากสภาวะที่เกิดขึ้น ผู้สำเร็จการศึกษไม่ว่าระดับใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ตามมักจะประสบปัญหาเมื่อจบการศึกษาแล้ว ไม่สามารถหางานทำได้หรือทำอยู่ได้ก็ไม่นาน จึงทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจ ในปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำการประเมินผลวิเคราะห์ วิจัยสภาพปัญหาต่าง ๆ ไว้ว่า ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษามีสาเหตุสำคัญอยู่หลายประการนับตั้งแต่มีคนเกิด มามากเกินไป การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ และการจ้างงานไม่เพียงพอ นโยบายการจำกัด จำนวนข้าราชการของรัฐบาลไปจนถึงนิสัยใจคอของคนไทย ซึ่งชอบทำงานสบาย มีเกียรติ มีเงิน เดือนแน่นอน มากกว่าการคิดริเริ่มสร้างงานด้วยตนเอง (กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา.

"บทสัมภาษณ์คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ," พฤษภาคม, 2540, หน้า 3 เอกสารอัดสำเนา.)

จึงกล่าวได้ว่า การว่างงานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ตามเศรษฐกิจของโลก ปัจจัยหนึ่งที่เกิดปัญหาการว่างงานคือ การขยายตัวทางการศึกษา ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การผลิตแรงงานระดับ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ซึ่งเป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

การเพิ่มขึ้นของผู้ที่มีการศึกษาในระดับกลาง ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การศึกษาและแนวโน้ม ตลอดจนทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ สาเหตุที่คนว่างงาน เพราะระบบการศึกษาด้วยประสิทธิภาพทั้ง ๆ ที่ระบบการศึกษาไม่ได้มีหน้าที่ โดยตรงในการสร้างงาน แต่อย่างไรก็ดี ถ้าจะไม่ให้คนว่างงาน ระบบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะต้องผลิตคนประเภทไหน อย่างไร และจำนวนเท่าใด และยังไม่มี ระบบการศึกษาใดในโลกนี้ที่ผลิตแรงงานออกมาได้ตรงตามความต้องการของกรจ้างงาน ไม่ว่าจะมองในแง่ของปริมาณหรือคุณภาพ สถานะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ อาจกล่าวได้ว่า มีปัญหาค่อนข้างมากไม่ว่าจะเป็นผู้สำเร็จจาก สถานศึกษาของรัฐ หรือของเอกชน ได้มีผู้ทำการติดตามผลการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ไปแล้วปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษายังขาดคุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ สติปัญญา
2. ด้านจริยธรรม และคุณธรรม หมายถึง ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ

ความรับผิดชอบ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ถูกต้องต่องาน

3. ด้านความสามารถในการปรับตัวเองเข้ากับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพและความเป็นผู้นำ คือ การพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้เป็นคนที่มีคุณภาพ สนใจในวิชาชีพอย่างจริงจัง มีเจตคติต่อ การประกอบอาชีพที่ถูกต้อง ช่างสังเกต ยอมรับการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ (รายงานการประเมินผลหลักสูตรและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527. ปวส.-

2527, พ.ศ. 2540 หน้า 131-134 เอกสารอัดสำเนา.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลดังกล่าว เป็นการชี้ให้เห็นว่า สถานประกอบการประสบปัญหาการใช้แรงงานระดับ อาชีวศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาที่ผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปลูกฝังนิสัยให้นักศึกษามีคุณลักษณะตรงตามความต้องการ ของสถานประกอบการ

ดังนั้น เพื่อให้การผลิตนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา บริหารธุรกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจ เพื่อหา แนวทางที่จะให้สถานศึกษาผลิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของ สถานประกอบการ และเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้สนองตอบ ตามความต้องการของสถานประกอบการได้

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท วิชาบริหารธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

## 1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจที่สถานประกอบการในเขตจังหวัดปราจีนบุรีต้องการ ผู้วิจัยได้ยึด แนวความคิดในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 (ปวส. 2540) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2535 : 42-45) โดยมุ่ง ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหาร ธุรกิจ ซึ่งระบุในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบอาชีพ ตามรายละเอียด

ดังนี้

## 1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจที่สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรีต้องการ จำแนกตาม ประเภทอุตสาหกรรม เป็น 3 ประเภท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร 305 แห่ง
2. ประเภทอุตสาหกรรม 145 แห่ง
3. ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ 105 แห่ง

การวิจัยมุ่งศึกษา ในปี พ.ศ. 2542 ถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้จัดการหรือเจ้าของกิจการและหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน ของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีการจ้างบุคคลระดับ ปวส. เข้าทำงาน

#### 1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ได้มาจากการสำรวจสถานประกอบการ รวม 555 แห่ง ๆ ละ 3 คน คือ ผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานประกอบการ 1 คน หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน 2 คน

1. ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 555 แห่ง
2. หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน จำนวน 1,110 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยแยกประเภทอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร กลุ่มตัวอย่าง 172 คน
2. ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง กลุ่มตัวอย่าง 82 คน
3. ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มตัวอย่าง 59 คน

#### 1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านวิชาการ
- 1.2 ด้านวิชาชีพ
- 1.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

## 1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี

## 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้จึงได้นิยามศัพท์ ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาคุณลักษณะออกเป็น

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรที่กำหนดและนอกเหนือจากหลักสูตรที่สามารถศึกษาด้านตนเองได้ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมายหรือปฏิบัติอยู่ รวมถึงการนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในที่ปฏิบัติอยู่ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะความสามารถในการเรียนรู้เพิ่มเติมในวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคอมพิวเตอร์

1.2 ด้านวิชาชีพ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาชีพที่ตนเองศึกษา จบการศึกษามาและสามารถนำทักษะทางวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้ มีมาตรฐานคุณภาพรับรอง สามารถปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระ รู้จักนำความรู้ใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ต่องานที่ทำ โดยรวมถึงความชำนาญในด้านอื่น

1.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะท่าทางที่เข้าเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นกระตือรือร้นต่องานที่ปฏิบัติอยู่ รักความก้าวหน้า ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านจริยธรรม คุณธรรม หมายถึง บุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน ให้ความเมตตา และช่วยเหลือต่อบุคคลที่ด้วยโอกาสกว่า มีทัศนคติที่ดีต่องาน รักหน่วยงาน สามารถเก็บความลับของหน่วยงานได้ ตรงต่อเวลา ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หมายถึง การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าเรียน

3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ หมายถึง วิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาต่าง ๆ เป็นสาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาเลขานุการ สาขาธุรกิจต่างประเทศ สาขาธุรกิจโรงแรม

4. ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี หมายถึง ความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ วิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน

5. ประเภทอุตสาหกรรม หมายถึง วิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เน้นการจัดประเภทวิชาที่มุ่งให้นักเรียน นักศึกษามีทักษะวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมที่ต้องการ



## บทที่ 2

# เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของมาดำเนินการค้นคว้าประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

### 2.1 หลักการจัดอาชีวศึกษา

#### 2.1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

#### 2.1.2 ปรัชญาอาชีวศึกษา

#### 2.1.3 จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา

### 2.2 ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา

### 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

### 2.4 การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

#### 2.4.1 หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร

### 2.5 บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา

#### 2.5.1 ความหมายของสถานประกอบการ

#### 2.5.2 ความหมายของการประกอบการ

### 2.6 จริยธรรมทางธุรกิจ

#### 2.6.1 ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ

#### 2.6.2 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้านจริยธรรม

### 2.7 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.

#### 2.7.1 คุณลักษณะด้านวิชาการ

#### 2.7.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

#### 2.7.3 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

#### 2.7.4 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

### 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## 2.1 หลักการจัดอาชีวศึกษา

คนเราเกิดมาต้องการยังชีพเพื่อการอยู่รอดของชีวิต ความจำเป็นที่ต้องการประกอบอาชีพ ต้องการฝึกหัดอาชีพเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการศึกษา ลักษณะสังคมเดิมเป็นสังคมเกษตรกรรม เรายังชีพได้ด้วยการเพาะปลูกและเลี้ยงชีพ แล้วสังคมจึงได้วิวัฒนาการไปสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้เกิดอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ความจำเป็นที่เราต้องฝึกหัด เรียนรู้ และศึกษากันอย่างไรกว้างขวาง จึงเป็นกระบวนการของการจัดอาชีวศึกษา

เมื่อได้ผลผลิตออกมา เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ และสัตว์เลี้ยง ก็จะเก็บไว้เพื่อบริโภคเอง ส่วนหนึ่ง และส่วนที่เหลือจึงนำไปแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายต่อไป การประกอบอาชีพลักษณะนี้เป็นแบบอิสระพึ่งตนเอง (Self-Employment) หากบุคคลมีความขยันหมั่นเพียร ขยันทำงาน ดินดี น้ำดีก็จะให้ได้ผลผลิตเพิ่ม การเรียนรู้ก็เช่นเดียวกับขั้นต้นคือสืบทอดความรู้จากบุคคลในครอบครัว ที่ได้กระทำกันมา

สังคมอุตสาหกรรม (Industrial Society) เป็นลักษณะสังคมที่มีคำว่าจ้างแบบผู้ประกอบการ (Industrial Economy) การประกอบอาชีพจะมีลักษณะของลูกจ้างนายจ้าง นายจ้างเมื่อขาดทุนก็ประกอบอาชีพเป็นนายจ้างไม่ได้ ส่วนอาชีพลูกจ้างเมื่อไม่มีงานก็ว่างงาน จึงต้องมีการจ้างแรงงานให้เหมาะสมกับงานและมีการฝึกอาชีพลักษณะต่าง ๆ

### วิธีการฝึกอาชีพ

การฝึกอาชีพขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลที่มีความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ความพอใจในอาชีพใด รวมทั้งความสามารถ สติปัญญาของบุคคล นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น อาชีพพยาบาลก็มักจะกำหนดให้ผู้หญิง เรียนมากกว่าชาย แต่อาชีพช่างอุตสาหกรรมจะมีชายเรียนมากกว่าหญิง ความเจริญทาง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีทำให้อาชีพมีเพิ่มขึ้น และเปลี่ยนไปตามกาลสมัยทำให้การประกอบอาชีพ แตกต่างกันไป

การแบ่งวิธีการฝึกอาชีพแบบระบบ Evans (1978) ได้แบ่งวิธีการฝึกอาชีพ โดยพิจารณา ในรูปของระบบ ดังนี้

1. การฝึกอย่างไม่เป็นแบบแผน (Information Apprentice Training) เป็นการฝึกแบบดั้งเดิมของบุคคลในครอบครัว ฝึกหัดอาชีพ โดยการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น งานด้านฝีมือช่างทอง ศิลปกรรม ทอผ้าเป็นลักษณะอุตสาหกรรมในครัวเรือน
2. การฝึกจากระบบอุตสาหกรรม (Industrial Training) เป็นการฝึกจากเจ้าของและผู้ประกอบการเอง โดยการรับผู้เข้าทำงานและการฝึกความชำนาญเฉพาะอย่าง

3. การฝึกจากสถานศึกษา (Institutionalized Training) เป็นการฝึกจากของสถานศึกษา ทั้งของรัฐบาลและเอกชน โดยจัดการศึกษาในระบบและมีหลักสูตรการฝึกวิชาชีพ มีทั้งการเรียน การสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

4. ระบบความร่วมมือของสถานศึกษาและผู้ประกอบการ (Cooperative Education Program) เป็นการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งอาจจะมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติรวมทั้งการฝึกงาน ภาคปฏิบัติจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือธุรกิจทั้งเอกชนหรือรัฐบาล เป็นการฝึกความชำนาญ

5. ระบบการฝึกระหว่างทำงาน (On the Job Training) เป็นการฝึกโดยที่โรงงาน อุตสาหกรรมหรือหน่วยงานธุรกิจรับเข้าทำงานแล้วหรืออยู่ในระหว่างทดลองงาน จัดให้มีการฝึก ระยะเวลาสั้น ขณะทำงานตามลักษณะงานที่สถานประกอบการต้องการให้ทำ

6. การฝึกระหว่างทำงาน (Formal Apprentice Training) เป็นการฝึกงานแบบลูกจ้าง ขณะทำงาน โดยไม่มีความรู้ความชำนาญในงานหน้าที่นั้นมาก่อน

การแบ่งวิธีการฝึกอาชีพตามสถาบัน การฝึกอาชีพเป็นการซึ่งความมุ่งหมายองค์การ ประกอบอาชีพว่าจะมีในลักษณะใด สามารถแบ่งตามสถาบันที่ฝึกอาชีพดังนี้

1. ฝึกอาชีพโดยทางครอบครัว ครอบครัวเป็นแหล่งฝึกอาชีพที่สำคัญมาแต่โบราณ ในแถบ ประเทศสแกนดิเนเวีย ประมาณปี พ.ศ. 2440 ได้ใช้ระบบการศึกษาวิชาชีพประสมประสานกับ อุตสาหกรรมในครอบครัว ทำให้ประเทศดังกล่าวมีชื่อเสียงทางด้านหัตถกรรมและการฝีมือมาจน ทุกวันนี้ ของไทยเราใช้ทั้งบ้านและวัดเป็นศูนย์กลางในการเรียนวิชาชีพในสมัยนั้น จนต่อมาทาง ราชการตั้งกรมช่างสิบหมู่ขึ้น ก็ได้อาศัยวิธีการถ่ายทอดวิชาการช่างฝีมือหัตถกรรมโดยกลุ่มช่าง ดังกล่าวอีกทีหนึ่ง

2. การฝึกอาชีพโดยสมาคมช่าง ทางยุโรปสมัยเริ่มยุคอุตสาหกรรมมีการจัดตั้งสมาคม ช่างขึ้น เรียกว่า กิลด์ (Guild) สมาคมช่างฝึกหัด ช่างฝีมือ กำหนดค่าแรงงานและราคาสินค้า เป็นการผูกขาด ของไทยก็ได้มาทดลองทำบ้างที่สโมสรสามัคยาจารย์ ในบริเวณโรงเรียน สอนกุลหลาบวิทยาลัยแล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเพาะช่างในเวลาต่อมา แต่ในยุโรปและอเมริกา กลายมาเป็นสมาคมผู้ประกอบการ ควบคุมการฝึกอาชีพประเภทช่างก่อสร้าง ช่างกล และ อุตสาหกรรม รวมทั้งกำหนดมาตรฐานฝีมือและค่าแรง ซึ่งรัฐได้ออกกฎหมายฝึกหัดอาชีพช่าง ผู้ชำนาญการ รองรับวิธีการฝึกอาชีพดังกล่าว วิธีการนี้เหมาะสำหรับการอุตสาหกรรมเฉพาะ แหล่ง และจำนวนช่างฝึกหัดมีจำนวนจำกัด

3. ฝึกอาชีพโดยธุรกิจและอุตสาหกรรม บริษัทธุรกิจและโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่ง มีการฝึกหัดคนของตนเอง ด้วยวิธีการตั้งศูนย์ฝึกบ้าง แผนกฝึกหัดอบรมบ้าง ฝึกคนงานประจำการ บ้าง ธุรกิจและอุตสาหกรรมบางอย่างตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพของตนเองเป็นการภายในของไทยก็มี บางแห่งที่มีโรงเรียนในโรงงาน เช่นกรมอุทหาเรือการช่างทหารอากาศ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฝึกอาชีพ โดยจัดเป็นโรงเรียนอาชีพ โรงเรียนมีหลายประเภทวิชาชีพ เช่น โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา โรงเรียนประเภทสารพัดช่าง ทุกหลักสูตรเน้นการฝึกหัดงานเพื่อการเฉพาะอย่าง วิชาสามัญมีน้อยที่สุด โดยจัดเป็นโรงเรียนช่างไม้ การช่างสตรี โรงเรียนช่างทอผ้า โรงเรียนสอนตัดเย็บผ้าโรงเรียนช่างหนัง เป็นต้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปชื่อโรงเรียนและหลักสูตรก็เปลี่ยนไปตามสมัยนิยม

5. การฝึกอาชีพในโรงเรียนมัธยมพิเศษ อาชีพบางประเภทเหมาะสมที่จะส่งเสริมให้การศึกษา การฝึกและการอบรมควบคู่ไปกับโรงเรียนมัธยม ทั้งนี้ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ

- ก. เพื่อให้พื้นฐานของสาขาวิชาชีพบางสาขาและบางระดับมีมาตรฐานสูง เพราะต้องการสติปัญญา
- ข. เพื่อการพิจารณาตัดสินใจประกอบอาชีพนั้น

#### 2.1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

การศึกษาเป็นระบบหนึ่งในระบบสังคม ส่งเสริมการอาชีวศึกษาเป็นระบบย่อยของการศึกษา การศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาเพื่อชีวิต โดยมุ่งให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมในด้านนี้ได้มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมทั้งความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต การแปรรูปและการจำหน่าย

มีคำอยู่ 2 คำ ที่ใช้ในการศึกษาเพื่ออาชีพ คือ การอาชีวศึกษา (Vocational Education) และเทคนิคศึกษา (Technical Education) เป็นการมองการศึกษาที่เป็นระดับของการจัดการศึกษาโดยนัยนี้ความหมายของการอาชีวศึกษาก็จะแตกต่างจากเทคนิคศึกษา ดังนี้

1. การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่อาศัยความรู้ระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งรวมถึงการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับแรงงานทั่วไป (Unskilled) ไปจนถึงแรงงานฝีมือ (Skilled)
2. เทคนิคศึกษา การศึกษาวิชาชีพในระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความชำนาญการเฉพาะด้าน ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง (Semi Professional) เป็นการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ในด้าน การศึกษาที่จะช่วยให้บุคคลได้ค้นพบความสามารถของตนเอง เพื่อใช้ในการทำงานและประกอบอาชีพ นอกจากนี้การอาชีวศึกษายังหมายถึงการผลิตกำลังคน โดยมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาทางด้านเทคนิคศึกษามีคุณภาพที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนผลิตโดยการอาชีวศึกษามีหลายระดับ ดังนี้

1. กำลังคนระดับกึ่งฝีมือ
2. กำลังคนระดับช่างฝีมือ
3. กำลังคนระดับช่างเทคนิค
4. กำลังคนระดับช่างเทคนิคชั้นสูง

การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาแตกต่างจากการศึกษาทั่วไป ในแง่ที่ว่าเป็นการศึกษาเพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ ในการจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ความสามารถ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างอุปนิสัยที่ดีและจำเป็นในการทำงาน

ความหมายของการอาชีวศึกษาจึงครอบคลุมระดับกว้างไปจนถึงแคบ และความหมายของการอาชีวศึกษาอยู่ที่การมองของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา ได้แก่

1. นักบริหารอาชีวศึกษา จะให้ความหมายของการอาชีวศึกษาในด้านการจัดการศึกษา เพื่อคุณภาพชีวิตในด้านอาชีพและการทำงาน
2. ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ก็จะให้ความหมายของการอาชีวศึกษาในด้านของมุ่งผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพในการประกอบอาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ
3. ครูอาชีวศึกษาจะมองการอาชีวศึกษาในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน โดยมุ่งความรู้และทักษะที่จะนำไปประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการทำงาน
4. ส่วนนักเรียนหรือ ผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาก็มองการอาชีวศึกษาในด้านการศึกษาวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการและความถนัดของตน เพื่อจะได้ นำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพและทำงานได้

คำว่า "การอาชีวศึกษา" (Vocational Education) จะมีความหมายที่กว้างมาก ดังได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า "กรมอาชีวศึกษา" ไว้หลากหลาย ต่างก็เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น Carter V. Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่า "การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียม ผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้นรวมทั้งการศึกษาการค้าอุตสาหกรรมเกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม" ในทำนองเดียวกัน เมธี ปิรันธนานนท์ (2533 : 45) ได้กล่าวว่า "อาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร ด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพ ช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาชีพพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึก

ภาคปฏิบัติ" ในขณะที่ภิญโญ สาร (2526 : 311) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็นผู้ให้การลงทุนทางการศึกษาโดยเปล่าประโยชน์"

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือการให้พื้นฐานวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคมและให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ซึ่งไม่แตกต่างจากการที่ พงศ์ หรดาล (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมวิชาชีพในสาขากว้างทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาเพื่อที่จะออกไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคมซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 25) กล่าวไว้ว่าการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตจะต้องมีการพัฒนารูปแบบโดยผสมผสานทั้งในระบบโรงเรียน และนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น แต่ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 : อัดสำเนา) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและทักษะ ความรู้ใหม่ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือ วิศวกรหรือนักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า "การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีสามารถทำให้ประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ"

การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1-8 นิพนธ์ สุขไชยะ. พ.ศ. 2540-2544.)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จะสามารถสร้างสรรค์ความสมดุลของการพัฒนาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของชาติ ที่ผลิตกำลังคนระดับกลางเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาอาชีวศึกษา จึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของชาตินับตั้งแต่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา การอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมาโดยตลอด ตั้งแต่การพัฒนาระยะที่ 1 จนกระทั่งถึงระยะที่ 6 (พ.ศ. 2504-2534) และกำลังอยู่ในแผนพัฒนาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษา ที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 6 ดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) ได้มีการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาว่า "ขยายและปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เหมาะสมตามความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งจะเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษาเพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านการอาชีวศึกษาด้วย" ด้วยเหตุนี้ ในช่วงแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ในระยะที่ 1 จึงมีโครงการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางเพื่อผลิตกำลังคนให้สนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าในขณะนั้นประเทศไทยขาดผู้มีความรู้ระดับกลาง เช่น ช่างเทคนิคจำนวนมาก

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) สืบเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง คือ ช่างเทคนิค จำนวนมาก ดังนั้น ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผนกำลังคนโดยมีแนวการผลิตกำลังคนในสาขาต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้น จึงกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติไว้ว่า "เน้นการผลิต กำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพื่อสนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ความชำนาญ ในระดับกลางให้เพียงพอกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ"

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) เมื่อมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น โครงการชลประทาน โครงการพัฒนาคมนาคม โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการกำลังคนด้านช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และในช่วงแผนพัฒนาฉบับนี้ ก็ยังขาดแคลนช่างฝีมือเทคนิคที่จะสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางประเภทช่างฝีมือและช่างเทคนิค เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาสามารถจำแนกได้ 3 ประการ คือ

1. ปรับปรุง และขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับกลางของประเทศ และเน้นการศึกษาสาขาเกษตรกรรมเป็นพิเศษ

2. ลดการอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจัดโครงการให้สอดคล้องกับมัธยมศึกษาตอนต้นในสายสามัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หาทางสนับสนุนอาชีพครูอาชีวศึกษาและส่งเสริมสวัสดิการครูอาชีวศึกษาประเภท  
หลักสูตรระยะสั้น เพื่อใช้สถานที่ และเครื่องมือที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2500-2524) ได้กำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ เน้นการปรับปรุงเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้มีโครงสร้างของหลักสูตรที่มีลักษณะจบในตัวเอง จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นแบบไม่แยกสายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล ขยายปริมาณและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ตามสภาพท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เสมอภาคกัน ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความสามารถประกอบอาชีพได้

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับนี้ กรมอาชีวศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2520 และเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางสามารถประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษา ยังได้ปรับปรุงและกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ใกล้เคียงกันทั้งด้านอาคาร สถานที่ ครู-อาจารย์ เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ในช่วงแผนนี้ นโยบายการอาชีวศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนในการพัฒนาด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ

ด้านปริมาณ สนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา มากขึ้นโดยเน้นเฉพาะประเภทวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนประเภทวิชาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น พาณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจจะมุ่งให้มีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

ด้านคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาหลักสูตร และให้สถานประกอบการ ภาคเอกชนเป็นสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักเรียนนักศึกษา มากขึ้น นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุน และส่งเสริม ในการพัฒนาครู-อาจารย์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้เกิดผลกระทบจากการขยายปริมาณการผลิต กำลังคน มากเกินความต้องการ ทำให้เกิดภาวะการว่างงานในอัตราสูง โดยเฉพาะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขาและในขณะเดียวกัน การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขายังขาดแคลน ดังนั้นนโยบายจึงพยายามลดการผลิต กำลังคนบางสาขาที่เกินความต้องการและขยายการผลิตในสาขาขาดแคลนและสาขานำ

แผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนา ไว้ว่า "เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ"

เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ฉบับที่ 6 โดยได้กำหนดนโยบายการบริหารการอาชีวศึกษาไว้ 13 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ขยายการศึกษาระดับวิชาชีพ และการบริหารฝึกอาชีพให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจร
3. ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และปัจจัยการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านสื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องมือ และอาคารสถานที่
4. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูประจำการทั้งในด้านจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี
5. ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบโรงเรียน
6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชน เพื่อให้บริการการฝึกทักษะอาชีพ การพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นและในชนบท ได้เต็มกำลังความสามารถ
7. ส่งเสริมการให้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด
8. สนับสนุนให้มีการกำหนด การทดสอบและการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพในสาขาต่างสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ
9. ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการภาครัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ และเอกชนอย่างมีระบบ โดยให้มีกฎหมายรองรับ
10. ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ นิสสัยในการทำงานและบุคลิกภาพ อันประสงคในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา
11. สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ สวัสดิภาพและพละนาามัยของนักเรียนนักศึกษาตลอดจนการศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
12. เร่งรัดพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหาร การตรวจ การรายงานและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
13. สนับสนุนการวิเคราะห์วิจัยการติดตามประเมินผล การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา และการจัดระบบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ด้วยนโยบายที่ได้กำหนดไว้ 13 ข้อ ข้างต้นกรมอาชีวศึกษา ได้พยายามดำเนินงานให้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปเป็นสาระสำคัญได้ ดังนี้

ด้านปริมาณ ได้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่างกว้างขวางได้จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพมุกดาหาร วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล นอกจากนี้ในด้านการผลิตกำลังคน ได้ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเพิ่มการผลิตกำลังคนประเภทวิชาภาคอุตสาหกรรม อาทิ สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ได้จัดอบรมหลักสูตรสาขาอื่นในวิชาช่าง เช่น จักรอุตสาหกรรม สาขาวิชาอัญมณีและเครื่องประดับ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางของหลักสูตรการเรียนการสอน แต่ละประเภทวิชาให้ทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านกานาเทคโนโลยี เครื่องจักร เครื่องมือที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ครู-อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารด้านการส่งเสริมการศึกษาฝึกอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรขยายบทบาท ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียนโรงงาน คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงหลักสูตรเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท โครงการอาชีวศึกษาพัฒนา มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรมอาชีวศึกษามีกิจกรรมหลักในการพัฒนากำลังคนการเตรียมการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคน เพราะการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยได้ศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ทางคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และศึกษาถึงการพัฒนารัพยากรมนุษย์และสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการ ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษา

**แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544)**

มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้กระบวนการให้การศึกษา และฝึกอบรมเพื่อให้สามารถผลิต

**กำลังคนระดับกลาง และระดับสูง รวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ คือ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านปริมาณ การผลิตกำลังคน ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการกำลังคนของ ประเทศและให้ผู้ด้อยโอกาสทุกประเภทได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มศักยภาพ และได้รับการ พื้นฐานทางสังคมอย่างทั่วถึง รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการศึกษาวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง

ด้านคุณภาพ ให้บุคคลในประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ตลอดจนทั้งความรู้ ความสามารถด้านทักษะและการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ตนเอง และผู้อื่นมีความสุข ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติ มั่นคง สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย

### 2.1.2 ปรัชญาอาชีวศึกษา

ปรัชญา (Philosophy) หมายถึง ความเชื่อ แนวคิด หลักการ ที่บุคคลมีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และจะยึดปรัชญานั้นไปสู่การวางวัตถุประสงค์ และแนวทางในการดำเนินการให้บรรลุ วัตถุประสงค์นั้น

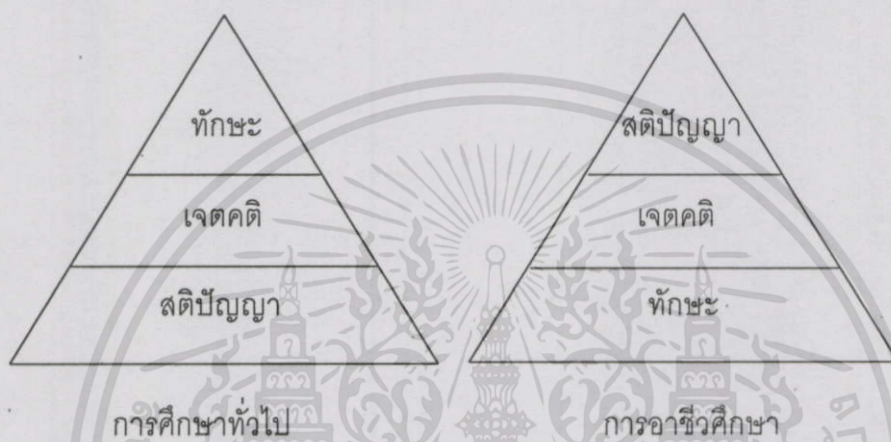
เมื่อทุกคนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ การหาเลี้ยงชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีวิชาชีพ การอาชีวศึกษาจึงเป็นการหาความรู้ ทักษะ เพื่อการประกอบอาชีพ การอาชีวศึกษาขึ้นอยู่กับ พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของประเทศในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ เทคโนโลยีอย่างมากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเกิดปัญหาทางด้านอาชีพ และความต้องการ ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ความหลากหลายของสาขาวิชาชีพ จึงเป็นความจำเป็นที่ ต้องเตรียมบุคคลเพื่อจะได้มีความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ การเตรียมบุคคล เพื่อจะ ประกอบอาชีพต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงทั้งปริมาณและคุณภาพรวมทั้งความถนัดความสนใจ ที่จะเลือก อาชีพที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์กับตนเอง ยังต้องคำนึงถึงประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศด้วย

ปรัชญาอาชีวศึกษาจึงเริ่มจากความเชื่อว่ามนุษย์เกิดมาต้องมีอาชีพ เพื่อจะได้มาซึ่งปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค การอาชีวศึกษาจำเป็นต้อง มีการเรียนรู้และความชำนาญในทักษะ รวมทั้งความสามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ด้วย ความสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

จากความเชื่อดังกล่าว ปรัชญาอาชีวศึกษาสามารถนำปรัชญาการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) มาประยุกต์ใช้กับการอาชีวศึกษา เขาได้กล่าวถึงการศึกษาว่าเป็นการสร้าง ความเจริญงอกงาม โดยมุ่งให้เจริญงอกงามทั้ง 4 ด้าน คือ ทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และ สติปัญญา . โดยมุ่งการส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคคล เพื่อบุคคลจะได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ให้แก่ตนเองเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี ปรัชญาอาชีวศึกษาได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดนี้ ที่เชื่อว่า คนเราเรียนรู้จากประสบการณ์ เมื่อได้มีการปฏิบัติจริง ๆ โดยสม่ำเสมอ คือ การเรียนรู้

โดยการกระทำ (Learning by doing) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือด้านความรู้ (cognitive Domain) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านเจตคติ (Affective Domain) และด้านทักษะ (Psychomotor Domain) การอาชีวศึกษาได้นำแนวความคิดของบลูม (Bloom) มาใช้และดัดแปลงตามลักษณะของการจัดอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นไปในด้านการพัฒนาอาชีพ ได้เน้นความสำคัญด้านทักษะมากกว่าด้านสติปัญญา และด้านเจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความชำนาญด้านอาชีพทั้งด้านทักษะมากกว่าด้านสติปัญญา และด้านเจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความชำนาญด้านอาชีพทั้งด้านการผลิต การทำ การตลาด การขาย โดยสามารถนำความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังจะพิจารณาได้จากรูปสามเหลี่ยม



ภาพที่ 2.1 แสดงความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา

ทั้งการจัดการศึกษาทั่วไปและการจัดอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วยพื้นฐานทั้งสติปัญญาเจตคติและทักษะ แต่สัดส่วนในการจัดและให้การศึกษาก็จะแตกต่างกันไป การจัดการศึกษาจึงจะครบวงจร

แนวคิดทางปรัชญาอาชีวศึกษามีความแตกต่างกันไปหลายแนวคิดขึ้นอยู่กับเจตคติ ค่านิยมของสังคมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทำให้การประกอบอาชีพโดยมีความมุ่งหมายพื้นฐานในด้านทักษะ เช่น การรู้จักวิถีจักรสานการทำสิ่งของเครื่องใช้ด้วยฝีมือภายในครัวเรือนเท่านั้นไม่เพียงพอ แม้ว่าวิชาชีพเหล่านั้น จะมีการถ่ายทอดกันในระบบครอบครัวอยู่แล้วก็ตาม แต่เนื่องจากสมัยต่อมาเศรษฐกิจขยายตัวมากขึ้น มีการแข่งขันกันในการผลิต การแสวงหากำไร จึงมีการใช้แรงงานมากขึ้น ต้องการเรียนรู้กว้างขวางขึ้น ต้องการทักษะและความชำนาญงานเฉพาะอย่าง ความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในระบบแรงงานมากขึ้น ฉะนั้นปรัชญาอาชีวศึกษาที่เคยคุ้นเคยในอดีตก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบัน การอาชีวศึกษาเป็นทางสองแพร่ง นั่นคือ การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสนองและ  
 ป้อนผลผลิตคือผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นบทบาทที่ต้องพึ่งพาตลาดแรงงาน  
 ทางหนึ่ง กับอีกเส้นทางหนึ่งก็คือ การเพิ่มการเสริมสร้างอาชีวอิสระและเป็นผู้นำในด้านอาชีพ  
 ด้วยเหตุนี้ปรัชญาอาชีวศึกษาจึงมี 2 แนวความคิด

1. ด้านปรัชญาอาชีวศึกษา คือการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับ  
 ตลาดแรงงานโปรแกรมหรือหลักสูตรต่าง ๆ ของอาชีวศึกษาก็จำเป็นต้องพิจารณาจากปรัชญาของ  
 ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการเป็นสำคัญ โดยถือเป็นมาตรฐานของการอาชีวศึกษา

2. ด้านปรัชญาอาชีวศึกษา คือการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างอาชีพอิสระและ  
 เป็นผู้นำทางด้านวิชาชีพ โปรแกรมหรือหลักสูตรก็จำเป็นต้องกำหนดโดยอาศัยภาคทฤษฎีและ  
 ภาคปฏิบัติ และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไปเป็นเกณฑ์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเป็นผู้นำทางวิชาชีพ  
 และสร้างงานอาชีพอิสระได้

### 2.1.3 จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา

จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปของการอาชีวศึกษาก็เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนให้มีความรู้  
 ความสามารถในการทำงาน และให้สามารถที่จะพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพได้ เช่น ผู้ประกอบ  
 อาชีพช่างอุตสาหกรรม เมื่อผ่านการศึกษาด้านช่างอุตสาหกรรมแล้วสามารถพัฒนาความรู้  
 ความสามารถของตนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

จากแผนการศึกษาชาติ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาแต่ละระดับไว้ดังนี้  
 การศึกษาวิชาชีพในระดับประถมศึกษา มุ่งฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานสามารถนำความรู้  
 จากบทเรียนและการทำงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

#### การศึกษาวิชาชีพในระดับมัธยม

มุ่งฝึกให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีความรู้ความชำนาญที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติ และ  
 ประกอบอาชีพได้จริงอย่างหนึ่ง หรือเพื่อให้รู้แนวทางที่จะศึกษาเพิ่มเติมตามความถนัด และ  
 ความสนใจของแต่ละบุคคลโดยทั่วไป การจัดสถานศึกษาอาจจัดรวมอยู่กับโรงเรียนมัธยมศึกษา  
 โดยทั่วไป หรือจัดเป็นเอกเทศ โดยเน้นการฝึกทักษะระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือ

#### การศึกษาวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา

มุ่งฝึกวิชาชีพในระดับสูง เพื่อให้มีความสามารถ และมีความชำนาญเฉพาะอย่าง  
 สอดคล้องสัมพันธ์กับการพัฒนาตลาดแรงงาน การจัดสถานศึกษาอาจจัดเป็นสถานเฉพาะอย่าง  
 จัดรวมอยู่ในวิทยาลัย หรือจัดในมหาวิทยาลัยก็ได้ตามความเหมาะสม

## การศึกษาวชิชาชีพ

เป็นการศึกษาที่มุ่ง เพื่ออบรมการอาชีพบางอย่างที่ต้องการ การฝึกฝนพิเศษแต่เยาว์วัย และเป็นเวลานาน เช่น นาฏศิลป์และดนตรี เป็นต้น การจัดการศึกษาอาจจัดตั้งเป็นสถาบันเฉพาะ หรือจัดเพิ่มวิชาชีพเข้าในหลักสูตรปกติ โดยให้มีระยะเวลาเรียนต่าง ๆ กัน ตามความจำเป็น แห่งมาตรฐานวิชาชีพนั้น

### การศึกษาวชิชาชีพในการศึกษานอกโรงเรียน

มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่ต้องการได้ หรือ เพื่อฝึกเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดในอาชีพที่กำลังประกอบต่อไปให้ครบหรือเพื่อสามารถประกอบอาชีพ นั้น ๆ ให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ในแผนพัฒนาอาชีพศึกษาระยะที่ 6 ที่กรมอาชีวศึกษาได้เสนอไว้ระยะว่า เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และให้บริการฝึกวิชาชีพ ระยะสั้นแก่ประชาชนทั่วไปรวม 5 ประเภท วิชาคือ

1. ช่างอุตสาหกรรม
2. เกษตรกรรม
3. พณิชยกรรม
4. คหกรรม
5. ศิลปอุตสาหกรรม

การฝึกวิชาชีพทั้ง 5 ประเภท จะเป็นไปในสัดส่วนที่เหมาะสม และสอดคล้องความต้องการ ของตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการพัฒนาเศรษฐกิจ

## 2.2 ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาของประเทศไทยแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

### 2.2.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นการ จัดประเภทวิชาที่มุ่งให้นักเรียนนักศึกษา มีทักษะ วิชาชีพด้านอุตสาหกรรมที่ต้องการ ด้านการลงทุน การประกอบกิจการขนาดใหญ่ใน การงาน การผลิต ที่ต้องการจัดการที่มีรูปแบบและระบบจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประเภทวิชาช่าง อุตสาหกรรม มีดังนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ด้านอุตสาหกรรม มีความรู้ในการประกอบอาชีพ การลงทุน ด้านการผลิต การค้า ตลอดจนนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม
2. เพื่อให้มีโอกาสเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ของ

ตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อให้พัฒนาคุณภาพ จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัย การทำงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนาอุตสาหกรรมได้เสมอ

4. เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพ มีสุขภาพ อนามัยทั้งทางกายและทางใจ

### 2.2.2 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม เป็นประเภทวิชาที่มุ่งฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านวิชาชีพและฝีมือ ทำให้เกิดความสุนทรีย์ภาพในการสร้างสรรค งานด้านฝีมือและศิลปะ หลักสูตรของวิชาศิลปหัตถกรรม มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. ให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการทางศิลปหัตถกรรม เพื่อที่จะนำไปค้นคว้าและ พัฒนางานศิลปหัตถกรรมของชาติ ให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่
2. ให้มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปหัตถกรรม อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและ สามารถถ่ายทอดให้ผู้มีเจตคติที่ดีต่องานศิลปหัตถกรรม
3. ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรม และสามารถนำไปใช้ประยุกต์ ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ตามสภาพสังคมเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน
4. ให้มีลักษณะนิสัยเป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม จริยธรรม และใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
5. ให้สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และฝึกให้มีทักษะในวิชาศิลปหัตถกรรม จนสามารถนำไปประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

### 2.2.3 ประเภทวิชาคหกรรม

ประเภทวิชาคหกรรม หมายถึง วิชาที่ร่วด้วยศิลปะที่เกี่ยวกับงานบ้าน ได้แก่ การเย็บปัก ถักร้อย การตัดเย็บเสื้อผ้า การประกอบอาหาร และการตกแต่งบ้าน ตลอดจนการดูแลเลี้ยงดูเด็ก และคนชราจุดประสงค์ของประเภทวิชาคหกรรม มีดังนี้

1. เพื่อการกินอยู่ที่ดีของครอบครัวและการสร้างสรรค์ครอบครัวให้พัฒนาทุก ๆ ด้าน
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงให้มีความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน
3. เพื่อให้มีความรู้ทางการออกแบบ และประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ให้เหมาะสมกับความนิยม ของตลาดและสามารถสร้างงานได้
4. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจการค้าและธุรกิจบริการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพครบวงจร

5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีกิจนิสัยในการทำงานอย่างถูกต้อง

6. เพื่อให้สามารถนำความรู้ความชำนาญ ในวิชาชีพอิสระประกอบอาชีพส่วนตัวหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

#### 2.2.4 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เป็นการจัดการศึกษาด้านการค้าขาย ธุรกิจ รวมทั้งการประกอบกรอื่น ๆ ในเชิงธุรกิจและบริการ จุดประสงค์ของวิชาประเภทพาณิชยกรรมคือ

1. เพื่อให้มีความสามารถ มีประสบการณ์ทางธุรกิจ และความรู้ในการประกอบอาชีพ นักบัญชี นักขาย เลขานุการ บริการธุรกิจโรงแรม บริการธุรกิจสถานพยาบาล ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ และความรู้ในการประกอบเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีประสิทธิภาพในการทำงาน

3. เพื่อให้มีโอกาสเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถเจตคติและความรู้ของตนเอง

4. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัย การทำงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานอาชีพธุรกิจและอาชีพส่วนตัวได้เสมอ

5. เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งจิตใจและร่างกาย

6. ให้เกิดความเข้าใจในปัญหา เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ และโลกปัจจุบันมีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

#### 2.2.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

ประเภทวิชาเกษตรกรรมเป็นประเภทวิชาด้านการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ การประมง ป่าไม้ และวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านเกษตร และผลิตผลทางการเกษตร การจัดหลักสูตร การเรียนการสอน ประเภทวิชานี้มีจุดประสงค์ คือ

1. เพื่อให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพโดยตรง และเปิดโอกาสให้เลือกเรียนโดยเสรีตามความถนัด ความสนใจและความต้องการของตลาดแรงงาน

2. เพื่อให้มีความสามารถนำความรู้ ออกไปประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจมีความสามารถในการผลิต การบริโภค การบริการ การจำหน่ายและการจัดการ

3. เพื่อให้เกิดทักษะ ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพในเชิงธุรกิจ อุตสาหกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์
5. เพื่อให้รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีความขยันอดทน และประหยัด
6. เพื่อให้มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

## 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

นักอาชีวศึกษาคนสำคัญคือ โปรเซอร์ และคิกเลย์ ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไว้ 16 ข้อ โดยมุ่งเน้นการฝึกงานซ้ำ ๆ ที่เป็นการฝึกในโรงงานที่มีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของอาชีพนั้นจนเป็นนิสัย ดังนี้

1. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างดีตามมาตรฐาน
2. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยของการคิดให้ได้มาตรฐาน
3. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยในการทำงานให้ได้มาตรฐาน
4. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการ
5. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ
6. อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อเราจัดการฝึกนิสัย ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพ
7. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อสอนด้วยครูที่มีประสบการณ์สูงมาก ๆ
8. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็เมื่อให้ผู้เรียนทำซ้ำ ๆ กัน จนเกิดทักษะถึงขั้นของมาตรฐานอาชีพ
9. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อจัดการฝึกให้ถูกต้องตามความต้องการของห้องตลาดการอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น
10. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ต้องสร้างนิสัยการทำงานให้ผู้เรียน โดยการทำตามทฤษฎีการฝึกงานการอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น
11. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เนื้อหาวิชาต้องเขียนขึ้นด้วยผู้ชำนาญและเกี่ยวข้องและกำลังทำงานอยู่ในวงการนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น จะต้องเน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาในเนื้อหาเฉพาะ อาชีพนั้นอย่างเชี่ยวชาญจริง ๆ
13. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อปฏิบัติแห่งการบริการ
14. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของกลุ่มผู้เรียน
15. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของการบริหารแบบยืดหยุ่น
16. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งค่าใช้จ่าย

## 2.4 การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียน การสอนด้านวิชาชีพและผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงาน และจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงาน ดังนั้นจึงสามารถกล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนของกรมอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

1. จัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ
2. จัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดการศึกษาและฝึกอบรมอาชีพ 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ซึ่งดำเนินการจัดในหลักสูตรต่าง มีดังนี้
  - 1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปีเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามสาขาที่เรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พ.ศ. 2528 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 6) มีดังนี้

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างกลโลหะ
3. สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์
4. สาขาวิชาการก่อสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมสิ่งทอ
6. สาขาวิชาช่างต่อเรือไม้-เหล็ก
7. สาขาวิชาช่างพิมพ์
8. สาขาวิชาเทคนิคแว่นตาและเลนส์
9. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสาขาที่เรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่เปิดสอนในเขตการศึกษา 2 (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรมอาชีวศึกษา, 2539 : 197) มีดังนี้

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต
3. สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง

1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคตามสาขาที่เรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2533 มีดังนี้ (โลกกว้างทางอาชีวศึกษา, กรมอาชีวศึกษา, 2536 : 30-32)

1. ประเภทวิชาเกษตรกรรม มี 13 สาขาวิชา ดังนี้
  - 1.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชไร่-นา
  - 1.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชสวนประดับ
  - 1.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีไม้ผลไม้ยืนต้น
  - 1.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผัก
  - 1.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีประมง
  - 1.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีสัตวปีก
  - 1.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีสัตว์เล็ก
  - 1.8 สาขาวิชาเทคโนโลยีโคนม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.9 สาขาวิชาเทคโนโลยีโคเนื้อและกระบือ
- 1.10 สาขาวิชาช่างกลเกษตร
- 1.11 สาขาวิชาชลประทาน
- 1.12 สาขาวิชาธุรกิจเกษตร
- 1.13 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร
2. ประเภทวิชาคหกรรมมี 3 สาขาวิชา คือ
  - 2.1 สาขาวิชาเทคนิคเสื้อผ้า
    - 2.1.1 สาขางานอุตสาหกรรมเสื้อผ้า
    - 2.1.2 สาขางานธุรกิจผ้าและเครื่องแต่งกาย
    - 2.1.3 สาขางานออกแบบในธุรกิจแฟชั่น
    - 2.1.4 สาขางานเสื้อผ้าเพื่อการอาชีพ
  - 2.2 สาขาวิชาคหกรรมธุรกิจ
    - 2.2.1 สาขางานดอกไม้และใบตอง
    - 2.2.2 สาขางานประดิษฐ์
    - 2.2.3 สาขางานคหกรรมเพื่อการอาชีพ
  - 2.3 สาขาวิชาเทคนิคอาหาร
    - 2.3.1 สาขางานเทคโนโลยีการอาหาร
    - 2.3.2 สาขางานธุรกิจอาหาร
    - 2.3.3 สาขางานอาหารเพื่อการอาชีพ
3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจมี 10 สาขาวิชาคือ
  - 3.1 สาขาวิชาการตลาด
  - 3.2 สาขาวิชาการบัญชี
  - 3.3 สาขาวิชาการเลขานุการ
  - 3.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
  - 3.5 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
  - 3.6 สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  - 3.7 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม
  - 3.8 สาขาวิชาบริหารงานธุรการสถานพยาบาล
  - 3.9 สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
  - 3.10 สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มี 7 สาขาวิชา คือ
  - 4.1 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
  - 4.2 สาขาวิชาพาณิชยศิลป์
  - 4.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผา
  - 4.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องถมและเครื่องประดับ
  - 4.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์รองเท้า
  - 4.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์กระเป๋า
  - 4.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อัญมณี
5. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มี 19 สาขาวิชา คือ
  - 5.1 สาขาวิชาเทคนิคการจัดการงานก่อสร้าง
  - 5.2 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมบริการอาคาร
  - 5.3 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมโยธา
  - 5.4 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
  - 5.5 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสำรวจ
  - 5.6 สาขาวิชาช่างเทคนิค เทคนิคสถาปัตยกรรม
  - 5.7 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า
  - 5.8 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องเย็นและปรับอากาศ
  - 5.9 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมคอมพิวเตอร์
  - 5.10 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมเครื่องใช้สำนักงาน
  - 5.11 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
  - 5.12 สาขาวิชาเทคนิคเคมีสิ่งทอ
  - 5.13 สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม
  - 5.14 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสิ่งทอ
  - 5.15 สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
  - 5.16 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมการผลิต
  - 5.17 สาขาวิชาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล
  - 5.18 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมเหมืองแร่
  - 5.19 สาขาวิชาเทคนิคแว่นตาและเลนส์

1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับ

ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าปริญญาตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พุทธศักราช 2533 (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ต่อจาก ปวส.) มีดังนี้ (โลกกว้างทางอาชีวศึกษา, กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 26)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมี 4 สาขาวิชา คือ
  - 1.1 สาขาวิชาเทคนิคการผลิต - วิชาเอกเครื่องมือกล  
- วิชาเอกเชื่อมและประสาน
  - 1.2 สาขาวิชาไฟฟ้า - วิชาเอกครุเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร  
- วิชาเอกครุเทคนิคไฟฟ้ากำลัง
  - 1.3 สาขาวิชาเครื่องกล - วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์
  - 1.4 สาขาวิชาโยธา - วิชาเอกการก่อสร้าง  
- วิชาเอกแบบก่อสร้าง
2. ประเภทวิชาบริการธุรกิจ มี 2 สาขาวิชา คือ
  - 2.1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
  - 2.2 สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
3. ประเภทวิชาเกษตรกรรมมี 5 สาขาวิชา คือ
  - 3.1 สาขาวิชาพืชสวน
  - 3.2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์
  - 3.3 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร
  - 3.4 สาขาวิชาธุรกิจเกษตร
  - 3.5 สาขาวิชาการประมง

2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. พิเศษ (อศ.กช) รับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นยุคเกษตรที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2-3 ปี อายุระหว่าง 15-25 ปี เข้าศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม

3. จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งจัดทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อบริหารวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ดังนี้

3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ 1 ปี

3.2 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง และหลักสูตรหลากหลาย

3.3 หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษาและโรงเรียน

เอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริหารวิชาการด้านเกษตรกรรม  
การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาดังที่กล่าวมานี้ เป็นระบบการจัดอาชีวศึกษาซึ่งแสดงได้  
ในภาพที่ 2.2

| ประถมศึกษา             | มัธยมศึกษา  |  | อุดมศึกษา  |
|------------------------|---|--|--|
| หลักสูตร<br>ป.6<br>[ ] | มัธยมศึกษา<br>ตอนต้น<br>>[1]-[2]-[3]  | มัธยมศึกษาตอนปลาย<br>>[1]-[2]-[3]<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)<br>>[1]-[2]-[3] | ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)<br>>[1][2]<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)<br>>[1][2]<br>ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)<br>>[1]-[2] |
| หลักสูตร<br>พิเศษ      | <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">หลักสูตรอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจน<br/>ในชนบทและ ปวช. พิเศษ</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">หลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน 225 ชั่วโมง</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">หลักสูตรฝึกอบรมเกษตรกรรมระยะสั้นและเคลื่อนที่</div> |  |  |

ภาพที่ 2.2 ระบบการจัดอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว กรมอาชีวศึกษา (2536 : 23-36)  
ได้สรุปจุดหมายที่สำคัญไว้คือ

1. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพโดยตรง และ  
เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและความต้องการของตลาดแรงงาน  
อย่างกว้างขวางโดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อให้ฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรมและสติปัญญา  
สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรมและเชิงเทคโนโลยีที่นำไปประกอบอาชีพได้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อให้การอาชีวศึกษาคบวงจร โดยฝึกให้มีทักษะในวิชาชีพจนสามารถผลิตได้ จำหน่ายได้ จัดการได้ บริการได้ และบริโภคได้ ตามความหลากหลายของอาชีพ ตามเนื้อหาวิชา ตามเวลาฝึก ตามวุฒิภาวะและตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน
4. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพ เข้าสู่อาชีพ รักษาอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
5. เพื่อให้สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้
6. เพื่อให้รู้สำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุ รักรงาน รักรหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ ได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น
7. เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีสุขภาพและอนามัย สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
8. เพื่อให้มีความเข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศของโลก ปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากจุดหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าเป็นการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่าง กว้างขวางมุ่งฝึกงานฝีมือให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามความหลากหลายของอาชีพ เนื้อหา วิชา ระยะเวลาฝึก วุฒิภาวะ และตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน โดยให้ผู้เรียนมีงานทำสามารถ ประกอบอาชีพอิสระได้ และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ได้ด้วยดีด้วยความผาสุก และเจริญ ก้าวหน้าในอาชีพ

#### 2.4.1 หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด สิ่งที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จ ทางการศึกษานั้น จะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน ความมุ่งหมายของ การศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่าการศึกษานั้นประสบความสำเร็จหรือ ล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามความมุ่งหมายได้ก็คือ หลักสูตร หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

Good (1973 :1 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร คือระบบของกลุ่มรายวิชา หรือลำดับรายวิชา ที่ต้องการเรียนเพื่อให้สำเร็จ การศึกษา หรือประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ปรึกษา

2. หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชาหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน พิเศษ ซึ่งโรงเรียนได้จัดไว้เพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับ

ประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการณใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาและประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับโดยการนำของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

ความหมายที่กล่าวมานี้ จะคล้ายคลึงกับ สุพิตร อุณาการ (2518 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรคือ โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนไม่ว่าจะเป็นภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สวัสดิ์ ประทุมราช (2521 : 1) และคณะได้กล่าวว่า (หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนที่ชี้แนะให้ผู้บริหาร การศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนหรือเยาวชนในชาติเพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของชาติ ได้พัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติที่ยังประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ"

สำหรับ เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรที่ใกล้เคียงกันว่า "หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้นั้นจำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน"

ความหมายของหลักสูตร ที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ระดับใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน อาทิ ด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้ดีสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรนั้นอาจจะนำมาใช้ไม่ได้ผล จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา เศรษฐกิจสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอเพื่อผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กรมอาชีวศึกษากับการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน จึงจะทำให้กำลังคนที่ผลิตออกมาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ไม่เกิดปัญหาการว่างงาน ดังที่ สมชอบ ไชยเดช อ้างถึงโดย เมธี ปิรันธนานนท์ (2533 : 45) กล่าวว่า

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ความต้องการของตลาดแรงงานนี้มีกลไกซับซ้อน และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ฉะนั้นในการที่จะจัดการให้ได้ผลและสามารถสนองต่อความต้องการของระบบ Manpower Needs จึงประกอบด้วย Industrial Needs, Individual Needs และ Industrial Needs เมื่อทราบความต้องการซึ่งจะเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วหน่วยผลิตที่จะสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของตลาดได้

ด้วยคำกล่าวที่ว่า "ความต้องการของตลาดแรงงานมีกลไกที่ซับซ้อนเพราะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา" นั้น กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้ จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และคุณภาพลักษณะของกำลังคนที่จะเข้าสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้ หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษามีหลักสูตรหลายสาขาวิชา แต่ผู้วิจัยจะขอก้าวถึงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 (ม.ศ. 4-5) อีกส่วนหนึ่งดังนั้นเมื่อมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2524 มาศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเดิมจึงไม่เหมาะสม ประกอบกับประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้ความต้องการแรงงานเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2515-2525 ใหม่ โดยมุ่งส่งเสริมการผลิตแรงงานที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นและสังคม ให้สอดคล้องกับนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 และของประเทศไทยเป็นส่วนรวม

## 2.5 บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา

เมื่อมีการกล่าวถึงสถานประกอบการส่วนใหญ่จะเข้าใจและหมายถึงสถานประกอบการภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่กลางและเล็ก สถานประกอบการภาคเกษตรกรรม และสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการต่าง ๆ สถานประกอบการเหล่านี้มีการพัฒนาและขยายตัวตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการขยายตัว การพัฒนาของสถานประกอบการจะต้องมีการขยาย

และพัฒนาอย่างสอดคล้องกับสถานประกอบการมีการพัฒนาและดำรงอยู่ได้ด้วยความมั่นคงนั้น เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลงวนเวสสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องขึ้นอยู่กับ “กำลังคน” ที่จะเป็นผู้บริหารและดำเนินการในสถานประกอบการ ดังนั้น กำลังคนที่อยู่ในสถานประกอบการจะต้องมีหลายระดับด้วยกัน ซึ่งแล้วแต่ขนาด ประเภท รูปแบบของสถานประกอบการนั้น ๆ กำลังคนที่จะก้าวเข้าสู่สถานประกอบการจะมาจากหลาย ๆ แหล่ง ซึ่งกำลังคนจากแหล่งหนึ่งที่จะก้าวเข้าสู่สถานประกอบการ ได้แก่ กำลังคนจากสถาบันการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่าสถานประกอบการจะมาจากแหล่งที่ต้องการกำลังคนจึงอยู่ในฐานะของผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูงและระดับกลางเข้าสู่ตลาดแรงงานภาคเอกชนและภาครัฐ ด้วยเหตุนี้ทั้งสถานประกอบการและสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะของผู้ใช้ก็ต้องการกำลังคนที่คุณภาพและมีคุณสมบัติครบถ้วน พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสถาบันการศึกษาก็ต้องการจะผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยกรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถานประกอบการ จึงได้พยายามและมุ่งมั่นในการผลิตกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการอย่างสมดุลทั้งคุณภาพและปริมาณ ในขณะเดียวกันสถานประกอบการก็ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาอาชีวศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานด้วยเหตุนี้ สถานประกอบการจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการอาชีวศึกษา ดังนี้

1. แหล่งประกอบอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งประกอบอาชีพแหล่งใหญ่ของกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
2. แหล่งฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งฝึกงานอาชีพของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา โดยสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนก้าวเข้าสู่โลกของการทำงาน
3. แหล่งฝึกอบรมและศึกษาดูงาน สถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรระดับผู้บริหารและครู-อาจารย์ของสถาบันการศึกษาในการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน
4. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ในปัจจุบันสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถผลิตกำลังคนได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น
5. พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาให้หลากหลายเหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน เช่น การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยเหตุดังกล่าว สถานประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการอาชีวศึกษาอย่างมาก ในปัจจุบัน

### 2.5.1 ความหมายของสถานประกอบการ

สถานประกอบการ หมายถึง "สถานที่ประกอบธุรกิจ หรือ สถานที่ประกอบกิจการโดยมี บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลประโยชน์หรือผลกำไรร่วมกัน"

### 2.5.2 ความหมายของการประกอบการ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์นั้นประกอบด้วยกระบวนการ 3 กระบวนการด้วยกัน คือ การผลิต (Production) การจำหน่ายจ่ายแจก (Distribution) การบริโภค (Consumption) การผลิต เน้นการสร้างสินค้าหรือบริการกว้าง ๆ ขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การจำหน่าย จ่ายแจกเป็นการจัดสินค้า หรือบริการที่ผลิตได้ให้ไปถึงแหล่งที่ต้องการใช้สินค้าหรือบริการ ก็คือไปถึงตัวผู้บริโภคนั้นเองสำหรับการบริโภคคือ การใช้สินค้าที่ผ่านการผลิต ผ่านการจำหน่ายจ่ายแจก มาจนถึงตัวผู้บริโภคเมื่อสินค้าถูกใช้ให้หมดไปหรือ เสื่อมสลายสิ้นสภาพจากเดิมไป สินค้าหรือ บริการก็จะถูกสร้างขึ้นใหม่พร้อมกับการพัฒนาไปเรื่อย ๆ เพื่อสนองความต้องการและสร้างความ พึงพอใจสูงสุดให้แก่ผู้บริโภค เหตุที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจวนเวียนเป็นวัฏจักรอยู่เช่นนี้เพราะต่าง ฝ่ายต่างสนองความต้องการซึ่งกันและกันและได้รับความพึงพอใจเป็นสิ่งตอบแทน ความพึงพอใจ ในสิ่งตอบแทนของผู้ผลิตและผู้ทำการจำหน่ายจ่ายแจก คือส่วนเกินจากการลงทุนซึ่งก็คือ ผลกำไร สิ่งตอบแทนสำหรับผู้บริโภคก็คือความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนอง การลงทุนในกิจกรรมทาง เศรษฐกิจนั้นก็คือ การประกอบการ ซึ่งมีผู้ได้ให้ความหมายของการประกอบการไว้หลายท่านดังนี้

ทิวาพงศ์ อินโพบูลย์ และคณะ (2523 : 10) กล่าวว่า การประกอบการ หมายถึง การจัดตั้ง หน่วยงานหรือกิจการทางธุรกิจในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น การผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และ การให้บริการ โดยการนำเอาปัจจัยเบื้องต้นของธุรกิจมาใช้เป็นทรัพยากรได้แก่ ที่ดิน แร่ธาตุ ป่าไม้ พลังน้ำ วัสดุเชื้อเพลิงต่าง ๆ ทุน ได้แก่ กำลังแรงงาน ทั้งหมดที่ใช้ในการประกอบการ นับตั้งแต่ พนักงานขั้นต้น ไปจนกระทั่งพนักงานสูงสุดของกิจการในการประกอบการจะต้องมีผู้ประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่การควบคุม และการดำเนินการ

คำกล่าวข้างต้น มีบางส่วนที่สอดคล้องกับที่ ทิวา บุญทะรา และคณะ (2523 : 12) ได้กล่าวว่า หมายถึง กระบวนการของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สัมพันธ์เป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง ในการผลิต การซื้อขายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสินค้าและบริการโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะได้กำไรหรือ ผลตอบแทนจากกิจกรรมนั้น ซึ่งจะคล้ายคลึงกับที่กรมอาชีวศึกษาได้กล่าวไว้ว่า

การกระทำกิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการผลิต การจำหน่ายและ การให้บริการ โดยต้องเกี่ยวข้องกันหรือมีความสัมพันธ์กับบริการนั้น ๆ กลุ่มบุคคลที่กระทำการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน และการกระทำนั้น ๆ กระทำไปเพื่อมุ่งหวังผลกำไรหรือ รายได้เป็นการตอบแทนจากการลงทุนด้วยทรัพย์สินแรงงานการกระทำนั้นเป็นการเสี่ยงต่อการ ขาดทุนด้วย

คำกล่าวนี้ได้สอดคล้องกับ ประภาศรี อมรสินและคณะ ได้กล่าวว่า การประกอบเป็น กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยกระบวนการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภคซึ่งจะ มีผลตอบแทนเป็นตัวเงิน คือ กำไร

การที่มีผู้ให้ความหมายของการประกอบการข้างต้น สรุปได้ว่า การประกอบการเป็นการ ดำเนินการที่เกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภค โดยมี การลงทุนเป็นทรัพย์สิน และแรงงาน โดยหวังผลตอบแทนที่เป็นกำไร

## 2.6 จริยธรรมทางธุรกิจ

ในสภาวะการที่เศรษฐกิจและสังคม การเมือง วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มักจะมีการกล่าวถึงเรื่องจริยธรรมค่อนข้างมากทั้งในด้านการเมือง การประกอบการธุรกิจ สภาพ ทางสังคม ตลอดจนด้านการศึกษา ล้วนแต่มุ่งหวังและพยายามอย่างเต็มที่ที่จะให้บุคคลที่องค์กร มีจริยธรรมในการดำเนินงานอาชีพของตน เพื่ออำนวยความสะดวกที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อกัน อย่างไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี และการเอาเปรียบอย่างไร้สำนึกที่ดีในสภาพที่ธุรกิจกำลังแข่งขันอย่าง เต็มที่และรุนแรงนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจ

### 2.6.1 ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ

ปีน มาลากุล (2518 : 65) ให้ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจว่า "จริยธรรม คือ ความรู้ สึกผิดชอบชั่วดี ความซื่อสัตย์ สุจริต ที่แต่ละคนมีเป็นหลักประจำใจของตนหรือเป็นค่านิยมของ กลุ่มคน ซึ่งทำให้คนเหล่านั้น แสดงพฤติกรรมของตนเองหรือของกลุ่มอย่างถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง อยากรู้ก็ตามจริยธรรมของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อาจจะ ไม่เหมือนกันก็ได้"

### 2.6.2 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้านจริยธรรม

การดำเนินงานทางธุรกิจ ไม่ว่าจะดำเนินงานในลักษณะธุรกิจเจ้าของคนเดียวหรือห้างหุ้น ส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด และหรือรัฐวิสาหกิจก็ตาม ธุรกิจต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องดำเนินงาน ภายใต้อาณัติของกฎหมาย บทบัญญัติหลากหลายที่รัฐเป็นผู้กำหนด เพื่อควบคุมการดำเนินงานทางธุรกิจ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ทุจริต ไม่คดโกง ไม่เอาัดเอาเปรียบต่อกันเพื่อให้บังเกิดผลดี และประโยชน์ต่อธุรกิจเอง และในขณะเดียวกันก็เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจสังคม การเมือง และกฎหมายในภาพรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อรัฐมีกฎหมายควบคุมการดำเนินงานทางธุรกิจ เช่นนี้ พฤติกรรมการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการจะถูกกำหนดโดยกฎหมาย ผู้ประกอบการรายใดมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมาย ก็จะถูกลงโทษโดยกฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการดำเนินงานทางธุรกิจ จะต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมาย ฝ่าฝืนก็就会被ลงโทษทั้งในกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา

การดำเนินธุรกิจจะเห็นว่ามีความหมายเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบการมีพฤติกรรมทางธุรกิจที่ถูกต้องเหมาะสม และในส่วนที่ไม่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมาย ผู้ประกอบการมีพฤติกรรมที่ถูกต้องหรือไม่ นี่เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึง และช่วยกันคิดช่วยกันทำให้บังเกิดผลดี เพราะพฤติกรรมที่ไม่ได้กำหนดโดยกฎหมายนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณาและอื่นๆ สิ่งเหล่านี้เรียกว่า จริยธรรม หรือคุณธรรม เมื่อกล่าวถึงจุดนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องมีพฤติกรรมตามกฎหมายและในขณะเดียวกัน จะต้องมีความประพฤติทางจริยธรรม คุณธรรมควบคู่ไปด้วย ดังนั้น เพื่อให้การประกอบการธุรกิจดำเนินไปอย่างถูกต้องแท้จริงแล้วควรต้องมีกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ โดยธุรกิจนั่นเอง โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ หลายประการดังเช่น นิยามะ ชูณหวงศ์ (2536) ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้านจริยธรรม ไว้ดังนี้

1. หลักอรรถประโยชน์ หลักนี้กล่าวว่า การตัดสินใจที่มีจริยธรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาถึงว่าการตัดสินใจครั้งหนึ่งจะกระทบบุคคลต่าง ๆ อย่างไร จะเลือกแนวทางอย่างไรที่จะทำให้เกิดความพอใจมากที่สุด
2. หลักปัจเจกบุคคล หรือ หลักการตัดสินใจที่ทำให้บุคคลแต่ละคนได้ผลประโยชน์มากที่สุดในระยะยาว ซึ่งการตัดสินใจคือต้องเลือกเฉพาะพฤติกรรมที่ดีเท่านั้นถ้าเลือกทางเลือกที่ไม่ดีก็อาจจะอยู่ในวงธุรกิจไม่ได้ เช่น การค้ากำไรเกินควรก็จะจำหน่ายสินค้าได้ยาก แต่ถ้าเอากำไรพอสมควรก็จะขายได้ในระยะยาว
3. หลักความรับผิดชอบชั่วดีเป็นเกณฑ์การตัดสินใจ แนวคิดทางด้านจริยธรรมแนวนี้อาศัยดุลยพินิจส่วนบุคคลในการตัดสินใจว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ใช้วิจารณญาณของตนเอง อนึ่งทุกคนมีสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิในการแสดงความคิดเห็นสิทธิในการพูด สิทธิในการดำรงชีวิต เป็นต้นดังนั้นการกระทำจะต้องคำนึงถึงสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลอื่นที่ถึงมีด้วยเช่นกันไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
4. หลักความชอบธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม โดยหลักเกณฑ์นี้เป็นการกระทำอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับบุคคลในองค์การ บุคคลที่ทำผิดเหมือนกับลงโทษเหมือนกันได้รับรางวัลเท่าเทียมกันหรือเหมือนกันสำหรับคนที่ทำดีในกรณีเหมือนกัน ๆ กัน

สถาบันที่มีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ

การกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ ใ้ว่าจะเป็นนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการธุรกิจเท่านั้นที่จะกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันอื่น ๆ ก็มีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจได้ เพราะจริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความถูกต้องเหมาะสมความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ชื่อสัตย์สุจริตของบุคคล และบุคคลต่าง ๆ เหล่านั้น ก็กระจัดกระจายแทรกอยู่ในสถาบันต่าง ๆ ตามสถานะของตนด้วยเหตุนี้สถาบันจึงมีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจดังนี้

1. สถาบันครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่เป็นสถาบันหลักที่สำคัญมาก ในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ มีคำกล่าวที่ว่า คนจะดีหรือไม่ดีนั้นส่วนหนึ่งที่สำคัญ คือ พื้นฐานการอบรม ปลูกฝัง ด้านจริยธรรมของครอบครัว

2. สถาบันทางศาสนา ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี เพราะฉะนั้นไม่ว่านับถือศาสนาใดก็ตามทุกคนมีสิทธิ์เป็นคนดี เพียงแต่จะปฏิบัติตามที่แต่ละศาสนาสอน

3. สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการอบรม สั่งสอน และเป็นสถาบันที่บุคคลใกล้ชิดเป็นอันดับ 2 รองจากสถาบันครอบครัว ในขณะที่บุคคลอยู่ในวัยเรียน

4. สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เมื่อบุคคลได้เปลี่ยนจากวัยเรียนเข้าสู่การประกอบอาชีพสมาคม วิชาชีพต่าง ๆ จะมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมทางจริยธรรมของสมาชิก เช่น สมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย สมาคมทนายความ สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย ได้มีการกำหนดจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

5. วัฒนธรรมที่กลุ่มธุรกิจตั้งอยู่ในแต่ละสังคมย่อมมีค่านิยมของตนเอง เมื่อสถานประกอบการธุรกิจตั้งอยู่ในสังคมใดก็ต้องทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นตั้งขึ้น เรียกว่า ค่านิยมของสังคม

6. กฎหมาย กฎหมายจะเป็นส่วนที่ช่วยให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการมีการตัดสินใจ ที่ถูกต้องทางจริยธรรม

แหล่งภายในสถานประกอบการที่คอยควบคุมจริยธรรม

1. ผู้บังคับบัญชา
  2. เพื่อนร่วมงาน
  3. ผู้ใต้บังคับบัญชา
  4. วัตถุประสงค์ขององค์การ
  5. อุดมการณ์ขององค์การ
  6. ระบบประเมินผลกำไรให้รางวัลและการลงโทษ
- จริยธรรมทางธุรกิจของผู้บริหารสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารสถานประกอบการจำเป็นต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจแก่บุคคลต่อไปนี้

1. ผู้ถือหุ้น ในการที่การดำเนินงานของสถานประกอบการดำรงอยู่ได้นั้นผู้บริหารต้องรับผิดชอบเงินลงทุนที่เจ้าของนำมาลงทุนและให้ได้รับกำไรจากการประกอบการพอสมควร
2. ลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ราคายุติธรรม
3. ลูกจ้างหรือพนักงาน ต้องให้ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับค่าจ้างแรงงาน
4. ลูกหนี้ ต้องพยายามซื้อสัจย์ต่อเจ้าหนี้
5. รัฐบาล สถานประกอบการมีหน้าที่เสียภาษีจากกำไรให้แก่รัฐ ก็จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ถูกต้องครบถ้วน
6. สังคม ต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจต่อสังคม กล่าวคือไม่สร้างมลภาวะที่เป็นพิษต่อสังคม มีการให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

สรุปการประกอบการธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการประกอบการประเภทใดก็ตามจำเป็นต้องมีผู้บริหารธุรกิจควรมีจริยธรรมทางธุรกิจและควรปลูกฝังจริยธรรมนี้แก่บุคคลในองค์กรเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม การเมือง การดำเนินธุรกิจ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง

## 2.7 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.

การจัดการอาชีวศึกษาที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้นจำเป็นต้องมีที่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน นั่นคือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เฉพาะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน ส่วนสถานประกอบการเป็นผู้ใช้กำลังคน สถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาก็ย่อมมีความต้องการและมุ่งหวังที่จะให้ "กำลังคน" เหล่านั้นเข้าสู่อาชีพทุกคน สถานประกอบการในฐานะผู้ใช้กำลังคน ก็ย่อมต้องการและมุ่งหวังที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะคุณสมบัติตรงตามต้องการและการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย การจัดการอาชีวศึกษาจึงจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างมีจุดยืนร่วมกันเพื่อที่จะหาแนวทางร่วมกันในการผลิตกำลังคนและการใช้กำลังคนในปัจจุบันสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาได้ตระหนักความสำคัญจำเป็นที่จะต้องผลิตกำลังคนตามความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นคุณลักษณะของกำลังคนหรือผู้สำเร็จทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรก ในการที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะก้าวสู่งานอาชีพหรือตลาดแรงงานหรือแหล่งสถานประกอบการ

การศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาคือ ตามที่สถานประกอบการหรือตลาดแรงงานต้องการนั้น ส่วนใหญ่จะไม่ได้มุ่งเน้นที่ความสามารถทางวิชาชีพหรือวิชาการเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาควบคู่ด้วยดังที่สมาน แสงมะลิ (2529 : 19) กล่าวว่า ในการประกอบอาชีพของคนเรานั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การมีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับคนอื่นได้ สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ในการสื่อความหมายติดต่อกับผู้อื่นได้ เป็นที่เข้าใจดีทั้งสองฝ่าย ประการที่สาม คือ เรื่องฝีมือที่แนะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังกล่าวจะสอดคล้องกับ อานนท์ สิมะกุลชร (2534 : 60) ได้กล่าวว่า ผู้จบอาชีวศึกษาทั่วไปยังขาดคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สัมมาคารวะ แต่การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67-68) เรื่อง “ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม” ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้วิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งที่สำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่น รถจักรยานยนต์
6. ความรู้ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ รู้คอมพิวเตอร์ รู้การสั่งเทเล็กซ์ ขับรถได้ เป็นต้น
7. ถ้าเป็นโสดโอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

การพิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเบื้องต้นก่อนที่หน่วยงานหรือสถานประกอบการจะรับเข้าทำงานนับเป็นสิ่งที่ยังจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ อารีรัตน์ อุตสาหวิริยกุล (2528 : 1-3) กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิต ทางด้านบริหารธุรกิจที่ตลาดต้องการจะต้องประกอบด้วย

ประการแรก มีความรู้ดี หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ทางด้านบริหารธุรกิจประกอบด้วยความรู้พื้นฐานด้านการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การตลาด การบริหารบุคคล และความรู้ทางสถิติและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ประการที่สอง มีบุคลิกภาพดี มีความซื่อสัตย์ คุณธรรม มีความเชื่อมั่น ชยัน มีไหวพริบ มีมนุษยสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มีความอดทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มัลลิกา บุญนาค (2528 : 1-3) และคนอื่นซึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติไว้ว่า "ต้องเป็นผู้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รู้งานมีเหตุผล ตรงต่อเวลา มีความคล่องแคล่วในการทำงาน รู้จักกาลเทศะและมีสัมมาคารวะ" และอีกประการหนึ่งสิ่งที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายาม ความร่วมมือ และความเห็นสอดคล้องซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการในการที่จะมุ่งมั่นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณลักษณะตามต้องการทั้ง 2 ฝ่าย ก็คือการจัดประชุมสัมมนา เพื่อความร่วมมือระหว่างผู้บริหารอาชีวะ และของนักศึกษา กับผู้บริหารสถานประกอบการและองค์กรเอกชนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง (2534 : 74-77) ผลการประชุมได้ความคิดเห็นร่วมกันว่า "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย ความขยัน อดทน ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม มีน้ำใจ มีบุคลิกภาพดี กระตือรือร้น ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้กับงาน มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม สุขภาพแข็งแรง ทำงานเป็นกะได้ ทำงานเป็นทีม มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพ มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีทักษะในการผลิตอุตสาหกรรม มีพื้นฐานวิชาชีพที่ได้มาตรฐาน มีการแต่งกายที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีความสำนึกในเรื่องความปลอดภัย และรักษาสภาพแวดล้อม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังกล่าว เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสรุปคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาออกเป็น คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรม

### 2.7.1 คุณลักษณะด้านวิชาการ

กรมอาชีวศึกษา ในฐานะที่มีภารกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษาที่ผลิตกำลังคนและพัฒนากำลังคน เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้รับนิชอบผลิตกำลังคนในหลายหลักสูตร คือหลักสูตร ปวช. ปวส. ปวท. ปทส.

การผลิตกำลังคนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร สามารถที่จะประกอบอาชีพได้หรือศึกษาต่อก็ได้ การที่หลักสูตรมีลักษณะที่จบในตัวเอง มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพหรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิค หรือระดับวิชาการได้
2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน

3. เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงานมีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน หมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานี้ จึงเป็นตัวอย่างที่ได้ว่าต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เป็นคนระดับกลาง ถึงในระดับที่สูงกว่าพื้นฐานหรือระดับปฏิบัติ นั้นหมายถึงการปลูกฝัง การเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้ และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตามประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับพร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี มีความเข้าใจในภาษาและสื่อ ความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ งานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลาด้วยเหตุนี้ คุณลักษณะอย่างหนึ่งของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมี คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

การจัดการหรือการบริหารการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้น งานที่เป็นภาระกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษา ก็คือ งานด้านวิชาการ นั้นหมายถึง งานที่ฝ่ายบริหารและผู้สอนจะต้องให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า "งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษา จะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานประกอบการ จะปรากฏ ได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

คำกล่าวข้างต้นได้สอดคล้องกับ อุลิต มงคลนาวิน (2530 : 36) ที่ได้กล่าวไว้ว่า "หลักการในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ" ซึ่งตรงกับที่ โกวิท วรพิพัฒน์ (2529 : 21) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องว่า "การฝึกการเรียนด้านอาชีวศึกษา น่าจะเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ให้รู้จักตนเอง รู้จักสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม รู้ในเชิงวิชาการ การวิเคราะห์วิจัย ซึ่งตรงกับที่ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 18-21) ได้กล่าวสอดคล้องกันว่า "นักศึกษาควรศึกษาค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ความรู้แก้ปัญหาด้วยวิชาการ หลักการและเหตุผล รู้จัดผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทางศิลปะและทางสังคมศาสตร์เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิต ขณะเดียวกับที่กล่าวมานี้ตรงกับที่ รัชนิลาชโรจน์ (2527 : 494) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า การสอนนักเรียนนั้นจะต้องสอนให้ "เป็นคน ที่คิดและวิจารณ์เป็น ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน" ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เรื่องความรู้ ทักษะ โอกาสการมีงานของผู้สำเร็จการศึกษา  
หลักสูตรเกษตรศาสตร์และคหกรรมศาสตร์ พบว่า “นายจ้างที่ทำในภาครัฐอาจมีความคิดเห็นว่า  
ผู้สำเร็จการศึกษาลัทธิคหกรรมศาสตร์ต้องมีความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2529 : 131-135) กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินหลักสูตร  
พุทธศักราช 2527 ระดับ ปวส. และระดับ ปวท. โดยเน้นสาระการประเมิน ดังนี้ หนึ่ง ติดตาม  
ผู้สำเร็จหลักสูตร ปวส. 2527 สอง ศึกษาความคิดเห็นของนายจ้าง หรือเจ้าของประกอบการ  
เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่นักศึกษาใช้ในการฝึกงาน สาม สรุปปัญหาอุปสรรคและ  
แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง  
(ปวส.) พ.ศ. 2527 เนื้อหาสาระวิชาที่เรียนไม่เพียงพอไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการ  
ปฏิบัติงาน นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ขาดมนุษยสัมพันธ์ และขาดความรู้เกี่ยวกับ  
ภาษาต่างประเทศ ด้านนายจ้างหรือเจ้าของประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาและ  
อุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
พ.ศ. 2527 ได้แก่ การภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์มีสิ่งที่สอดคล้องกัน  
ระหว่างตัวหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระวิชาที่เจ้าของประกอบการมองเห็น คือ ผู้สำเร็จ  
อาชีวศึกษายังขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ และความรู้ด้านภาษา  
ต่างประเทศไม่เพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยนี้จะสอดคล้องกับที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) ได้กล่าว  
ไว้ว่า “ในการประกอบอาชีพของคนเรานั้นสิ่งที่ภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นอันดับสองคือ  
การมีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับบุคคลอื่นได้สามารถใช้ภาษาพูดภาษาเขียนได้เข้ากันกับทั้ง 2 ฝ่าย  
ด้วยเหตุที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้าน  
วิชาการเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างคนมีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ  
ดังนั้น สรุปได้ว่าคุณลักษณะด้านวิชาการของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลัก  
วิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าของ  
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความ  
สามารถในการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ปัญหาได้ดี มีทักษะในการใช้  
ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

### 2.7.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ หรือเพื่อประกอบอาชีพ  
ในสาขาต่าง ๆ ตามความรู้ความถนัด เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้  
ความถนัดในวิชาชีพ ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ จนประสบความสำเร็จผู้ศึกษา  
ด้านบริหารธุรกิจก็ต้องมีความรู้ความถนัดวิชาชีพบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชาจะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเป็นลำดับ วิชาที่ผู้เรียนสาขาวิชาชีพจะต้องมีความรู้ มีทักษะในการทำบัญชีได้ ทำบัญชีเป็น ผู้เรียนสาขาวิชาชีพคอมพิวเตอร์จะต้องมีความรู้ มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ นำไปประยุกต์ในการประกอบอาชีพได้

การมีความรู้ทางวิชาชีพนั้นไม่เพียงแต่รู้ภาคทฤษฎี แต่จะต้องมีความรู้ในทางปฏิบัติจริง มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องมือ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยสามารถใช้ อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถที่เกิดแนวคิดในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ซึ่งก็ตรงกับที่ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จึงมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็น กฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียน และสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่งนั้น ดังนั้น คุณลักษณะด้านวิชาชีพควรประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม ทำงานได้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีจากคุณลักษณะดังกล่าวจะสอดคล้องกัน Magnuson อ้างถึงโดย ลัทธียศปัญญา (2533 : 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาชีพมีดังนี้

1. มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
2. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือและมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
7. มีความสนใจในบุคคลอื่น
8. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
9. รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ๆ
10. รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

### 2.7.3 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำ

ตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสมประสานรวมกัน เป็นพฤติกรรมที่มีระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลซึ่งคล้ายคลึงกับทัศนะของ วิทยา เทพยา (2520 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยา มารยาท ลักษณะนิสัย อุปนิสัย และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 305) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะคนนอกจากนั้น อารัง บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่าง หน้าตา สัดส่วน สีผิวของร่างกายแล้ว พวกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์ ความรู้ความสามารถ ซึ่งจะมีแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์

ในการประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดังเช่น อาภา ภมรบุตร (2524 : 1-15) ได้ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้คล้าย ๆ กับ สุภางค์ แสงวณิช (2528 : 37-45) กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุภาพ วาจาไพเราะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง

6. เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่ามีคุณลักษณะที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ รัชนี ลาชโรจน์ (2527 : 293-294) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพที่ดี นั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดี และรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่น เข้าใจและซาบซึ้งในการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพ อ่อนโยน วาจาไพเราะ และมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกริยาวาจาที่เหมาะสม เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกริยาวาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็ง อดทน

อย่างไรก็ดี ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพที่ดีแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย ทั้งนี้ เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ่ง ทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ศรัทธา และยอมรับของบุคคลอื่น

ผู้ที่ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์หลายท่าน ดังเช่น Keit Davis อ้างถึงโดย ธนา โภมลภิล (โรงพิมพ์ทักษ์อักษร : 4) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์ให้คนในกลุ่มได้ร่วมใจกันทำโดยให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ จิตใจและพึงพอใจในสังคม ในขณะที่ Edwin B.Flippo อ้างถึงโดย ธนา โภมลภิล (เรื่องเดียวกัน) ได้กล่าวว่า "มนุษยสัมพันธ์ คือ การรวมคนให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือประสานงานและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้บังเกิดผลตามเป้าหมาย" ซึ่งมีส่วนคล้ายคลึงกับที่ ธีรวัณฒิ ประทุมรัตน์ (2530 : 191-192) แสดงความเห็นว่าเป็นว่า "มนุษยสัมพันธ์ หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกในรูปของสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจและบังเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความพอใจและสบายใจในการทำงานด้วย"

นอกจากนั้น พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 402) ได้อธิบายความหมายของคำว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน" ความหมายเหล่านี้ พอสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การทำงานที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานที่บรรลุเป้าหมายนั้น เครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน ก็คือ ความมีสัมพันธภาพ ดังที่ เมธี ปิลันธนานนท์ (2523 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยกันและระหว่างผู้บริหารกับผู้บริหารเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสร้างขึ้นและให้มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของบุคลากร" และดังที่ ภิญญู สาร (2533 : 417) กล่าวไว้ว่า "ผู้บริหารการศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะเป็นคนที่พูดจาดีถูกหู ให้กำลังใจแก่คน แสดงความยินดีเมื่อใครได้ดีมีความมั่นใจของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจคน และมีอารมณ์มั่นคง" ซึ่ง วิจิตร อวระกุล (2527 : 60-61) ได้จำแนกคุณลักษณะของมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมาเป็นคุณลักษณะ 16 ประการ ดังนี้

1. มีท่าทางดี มีลักษณะการเข้าคน กริยามารยาทเรียบร้อย การพูดคุยนุกสนาน ตลกขบขันเบิกบาน ผู้คบหาด้วยเกิดความสบายใจ มีลักษณะโอภาปราศรัย
2. บุคลิก ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กริยาท่าทางและการพูดจา
3. มีความเป็นเพื่อนสนิทสนมกลมเกลียว เป็นเพื่อนได้ง่าย เป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อม รวมทั้งกริยามารยาทสุภาพ พูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน
5. มีน้ำใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ความคิดหรือกำลังเงิน ในลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. การให้ความร่วมมือดีเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ
7. มีความกรุณาเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจโอบอ้อมอารี แก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ยาก กรุณาปราณี แก่บุคคลโดยทั่วไป
8. ทำตนให้เป็นคนมีประโยชน์ ช่วยเหลือในกิจการงานแก่คนทั่วไป โดยมีได้หวังประโยชน์ อำนวยประโยชน์แก่สังคมไม่ว่าจะเป็นด้วยกำลังความคิด กำลังกาย หรือกำลังทรัพย์
9. มีการสร้างสรรค์มิใช่การทำลายหรือหวังเหนียวความเจริญของผู้อื่น
10. มีอารมณ์ดี ควบคุมการใช้อารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
11. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจไม่เชื่องซึม
12. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด สัญญา รักษาเวลา ซื่อตรงและสุจริต
13. มีความอดทนต่อความยากลำบาก ต่อกริยาท่าทางการกระทำและคำพูดที่ไม่ชอบอารมณ์
14. มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน ภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบ ไม่เป็นคนเกียจคร้านทำให้ภาพพจน์และความนิยมเสื่อมเสียไป
15. มีความพยายามในอันที่จะฝึกฝนให้มีคุณสมบัติทางมนุษยสัมพันธ์อย่างไม่ทอดอภัย พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ พยายามเอาชนะใจคนและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี
16. มีปฏิภาณ มีไหวพริบแพรวพราวในการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์กับผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้น มีบุคคลหลายประเภทที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ด้วย ดังเช่น วิจิตร อวระกุล (2527 : 142-147) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ดังนี้

1. รู้จักยกย่องแก่เพื่อนด้วยกัน ทักทายติดต่อกัน
2. มีความจริงใจต่อเพื่อน
3. ไม่นินทาเพื่อน
4. ไม่ขัดทอดความผิดให้เพื่อน
5. รู้จักชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
6. ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
7. ให้เพื่อนได้ทราบในสิ่งที่ต้องรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
8. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนบ้าง
9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือผู้อื่น
10. ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
11. เป็นผู้ใจกว้าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อนฝูง
12. รู้จักพบปะสังสรรค์บ้างตามโอกาสอันสมควร
13. รู้จักใช้ความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกขวิบาก

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่กล่าวมาจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกันมาก ดังเช่น รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 149) ได้กล่าวว่า

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์นั้นประกอบด้วย

1. ความเป็นกันเอง
2. ความเสมอต้นเสมอปลาย
3. ความยิ้มแย้มแจ่มใส
4. รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. สามารถปรับตัวได้ดี
6. มีความยืดหยุ่น

วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2523 : 75) กล่าวว่า

คุณลักษณะด้านนี้จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ยกย่องชมเชย
3. มีความยืดหยุ่น
4. เปิดเผย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เป็นกันเอง
6. มีความเสมอต้นเสมอปลาย
7. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดี จำเป็นจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย คือ ต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ควบคุมอารมณ์ได้ดี เป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงาน จริงใจกับผู้ร่วมงาน รู้สึกไวต่อการสังเกตความรู้สึกของผู้อื่น สร้างเสริมความสามัคคี รู้จักคุ้นเคยกับบุคคลอื่น เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

#### 2.7.4 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรมไว้หลายท่าน ที่น่าสนใจมีดังนี้ GOOD (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามลักษณะนิสัย หรือ พฤติกรรมที่ทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม

ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

กีรติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ที่ถูกต้อง ตรงข้ามกับกิเลส และสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวว่าไว้คล้ายคลึงกันว่า คุณธรรม หมายถึง ความงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคมและพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 116) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม คือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่ได้แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำที่ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นและต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้จะต้องประกอบกัน ทั้งความรู้สึกทางจิตใจและปฏิบัติทางกาย

ภิญโญ สาร (2533 : 352) ได้ให้ความเห็นว่า คุณธรรมของผู้บริหารในสังคมไทยนั้นควรมีดังนี้

1. มีพรหมวิหารสี่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
2. มีความหนักแน่น ไม่หุนเบา รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
3. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
5. อ่อนหวาน อ่อนน้อม สุภาพ
6. อดทนด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกคน
7. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้น้อย
8. ละเว้นจากการประพฤติชั่ว ซึ่งจะทำให้สังคมรังเกียจ ตามสภาพของวัฒนธรรมไทย
9. ไม่ดูต่ำกว่ากล่าวคำสุสวาทใด ๆ ต่อผู้ได้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น
10. รู้จักถนอมน้ำใจ

ดังที่กล่าวมานั้น เป็นคุณธรรมของผู้บริหาร ส่วนคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาคควรมีคุณธรรมที่ไม่แตกต่างไปจากคุณธรรมของผู้บริหารซึ่งเหมือนกันที่ รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 150) กล่าวว่า คุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้นประกอบด้วย

1. ความยุติธรรม
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความจงรักภักดี
4. ความมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

นอกจากนี้ รุ่งทิวา จักรกร (เพชรสยามการพิมพ์ : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรม ไว้ดังนี้

1. ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
2. มีเมตตากรุณา
3. ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์

ส่วนตัว

4. ไม่พูดปด ไม่ยุยงให้แตกร้าง ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเหลวไหล
5. มีความประพฤติดี ในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
6. เว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปรีชัญญะ
7. มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
8. มีความอดทน อดกลั้น
9. มีความกตัญญูทุกเวท
10. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ทำจิตใจให้ผ่องใส
11. ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส
12. เชื่อกฎแห่งกรรม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การศึกษาคุณธรรมดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีจริยธรรมและคุณธรรมเป็นคุณลักษณะประจำตัว เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงานต่อตัวเองและต่อสังคม ในปัจจุบันผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติอย่างเดียวยังไม่ได้ จำเป็นต้องมีจริยธรรมคุณธรรมควบคู่ด้วย และมีคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัวที่จะต้องมี ขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นส่วนใหญ่ ปฏิบัติในกฎระเบียบ วินัยของหน่วยงาน มีความอดทน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจมีเหตุผลเป็นสัจธรรม สร้างสรรค์ และรักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงานและสังคม

รายงานการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ พบว่า นายจ้างภาครัฐบาลต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังนี้

1. ผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ที่แก้ปัญหา
2. ผู้ที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
3. เข้าใจกฎหมายและระเบียบแบบแผน
4. มีความสามารถในการวิจัย

ส่วนนายจ้างภาคเอกชน (2530 : 75) ต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
2. สามารถเรียนรู้งานเร็ว
3. รู้เรื่องบริหาร
4. ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ

กรมอาชีวศึกษา (2531 : 12-43) ได้ทำการสัมภาษณ์นายจ้างที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง คนอย่างไร ที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ว่า คุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ คือ

1. คุณสมบัติด้านวิชาการ
2. คุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม กล่าว คือ มีความอดทน มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจ มีเจตคติที่ดี บุคลิกภาพดี มีความเป็นผู้นำ

นอกจากนี้ วิรัช กมุทมาศ (2528 : 70-71) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรม พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ภาคเอกชนต้องการประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว
2. ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทักษะในการสื่อสาร
5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน
6. สุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน
7. มีวุฒิภาวะ
8. ความผูกพันรับผิดชอบ

สรุปได้ว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรมีคุณลักษณะ ประการแรก คือคุณลักษณะด้านวิชาการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานอาชีพ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ตลอดจนมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ประการที่สอง คุณลักษณะด้านวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำงานได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถปรับประสบการณ์ทางวิชาชีพให้เกิดประโยชน์ ต่องานและชีวิตประจำวัน มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนมีทักษะในการจัดระเบียบงานและควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สาม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพอ่อนโยน สุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื้อมั่นในตนเอง มีกิริยาท่าทางสง่าผ่าเผย มีสุขภาพแข็งแรง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ประการสุดท้าย คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรม ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ มีวินัย มีความยุติธรรม มีความอดทน อดกลั้น มีสัมมาคารวะ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงและประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี

## 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ และตลาดแรงงานได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ ไว้หลายท่าน

สมนึก สิงหนแพทย์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานในโรงแรมว่า ควรจะประกอบคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. คุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดี โสถสัมผัสดี การปรากฏตัวดี รูปร่างเป็นปกติ มีความแข็งแรง ท่าทางดี แขน นิ้วแข็งแรง คล่องแคล่ว ความสูง และน้ำหนักปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. คุณลักษณะทางการศึกษา ระดับสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ได้แก่ มีความฉลาดและไหวพริบดี หมั่นชวนหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและเหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศ สนใจในงานที่รับมอบหมาย รักวิชาชีพในโรงงานการให้ความร่วมมือ

3. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ สีสหน้าดี มีความสามารถเรียบร้อย มีความทรงจำดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทน ต่อเหตุการณ์และบุคคล มีความซื่อสัตย์

4. การปรับปรุงตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

จากบทบาทของการศึกษาที่ผ่านมามุ่งเน้น เฉพาะการให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ มากกว่า การปลูกฝังให้มีความศรัทธาในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากความเชื่อที่มุ่งให้คนมีความรู้และความเชี่ยวชาญมีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้วจะช่วยให้เยาวชนเหล่านั้นไปประกอบอาชีพหรือทำงานทำตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นได้แก่ปรากฏว่า ตลาดแรงงานหรือนายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบมีความประพฤติมากกว่าคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาความรู้และทักษะวิชาชีพ

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาด้วยเหตุที่ การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ จะต้องพิจารณาจากปัจจัย 2 ประการ คือ ระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วยกรมอาชีวศึกษา โดยกองแผนงานได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจในเรื่อง "คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ระบุคุณสมบัติของลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้นหลายแหล่งเน้นเป็นพิเศษว่า คะแนนเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมาก ประการที่หนึ่ง ที่นายจ้างระบุด่วนข้างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษคือ เรื่องจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ถูกต้องต่องานตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ทำงานกับคนอื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ

จำเนียร จองตระกูล ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความขยันหมั่นเพียรดี ผู้ปฏิบัติที่ดีย่อมมีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเอาใจจริงเอาใจในงาน ตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่ชักช้า อืดอาด ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลืองไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชาคอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลนั้น ต้องมีปริมาณมากเพียงพอเป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กรหรือเกินกว่านั้น การมาทำงานเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. ผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติที่ดีไม่เพียงแต่จะมีความขยันหมั่นเพียรสามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้นงานที่พนักงานปฏิบัติได้ผลสำเร็จ ออกมาด้วยความรวดเร็ว นั้นยังจะต้องมีคุณภาพดีอีกด้วย การพิจารณาเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผลงานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ไม่มีความสะเพร่าหรือเผลอเรอ และไม่จำเป็นต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบงานต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้บังคับบัญชาและต่อบริษัท ซึ่งจะต้องรับผิดชอบทั้งทางด้านการปฏิบัติงานและความประพฤติ

4. มีความเข้าใจงานเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องรู้ขั้นตอนและขอบเขตของการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีและสามารถทำได้อย่างดีด้วย

5. มีความสามารถในการเรียนรู้งานดี ผู้ปฏิบัติที่ดีย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อจะได้ช่วยในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดียิ่งขึ้น มีความสามารถเข้าใจรายละเอียดของงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถเรียนรู้แนวความคิดและวิธีการใหม่ ๆ ได้รวดเร็วสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในงานหรือสภาพการทำงานได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วอยู่เสมอ พยายามเอาใจใส่ หมั่นคิด หมั่นไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ พยายามฝึกฝนตนเองในการทำงานในส่วนที่ตนไม่รู้ ให้รู้และทำได้ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในงานและนอกงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

6. มีความคิดริเริ่ม พยายามที่จะสร้างสรรค์และคิดค้นหาวิธีการทำงานที่ดีขึ้น สะดวกขึ้น ประหยัดและปลอดภัยมากขึ้น พนักงานผู้มีความคิดริเริ่มจะสามารถตัดสินใจสิ่งที่ควรทำไปได้เองโดยมิต้องให้ผู้บังคับบัญชา คอยบอกกล่าวอยู่ทุกขณะ สิ่งใดไม่ควร มีความกล้าและมีความมั่นใจที่จะทำและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ปรากฏแก่ผู้อื่นและผู้บังคับบัญชา

7. มีดุลพินิจและสามัญสำนึกดี มีไหวพริบมีการคิดอย่างเป็นผลและตัดสินใจอย่างเป็นเหตุผลอีกด้วย

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คำว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของพนักงานที่จะเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ได้รับความชอบพอกจากเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ลูกค้ำและคนอื่น ๆ มีความรู้จักกาลเทศะ ความควรไม่ควรมีความยิ้มแย้มแจ่มใสรู้จักระงับอารมณ์เมื่อโกรธ มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดการจา การวางตัวเหมาะสม ไม่ยกตนข่มท่าน หรือพูดจาหยาบค้ายจนเป็นที่รับเกียจของคนอื่น สรุปพนักงานที่ดีนั้นจะต้องสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี

9. มีความร่วมมือดีกับผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานประจำวัน เป็นสำคัญของการร่วมมือและประสานงานกัน การทำงานเป็นทีม

10. มีเจตคติที่ดีต่องานและองค์การซึ่งจะต้องมีต่อตนเองต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้บังคับบัญชา ต่อลูกค้ำและผู้อื่น ตลอดทั่วทั้งองค์การ

ในขณะที่ มังกร หิริรักษ์ (2536 : 2-3) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาและจัดลำดับว่าเจ็ลยความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการเรียงลำดับ 1-5 ตรงกันคือลำดับ

1. ด้านความรับผิดชอบ 2. ด้านความมีวินัยในตนเอง 3. ด้านความผูกพัน 4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ผลการเปรียบเทียบ พบว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบและด้านผูกพัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้แล้ว มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : 2) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับและเมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน พบว่า

ทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพและลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

#### งานวิจัยต่างประเทศ

Ruth Elaine Miers Free (1984 : 304OA) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้างที่เข้าห้องทดลองปฏิบัติงานประจำห้องปฏิบัติการและลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษาและผ่านการฝึกงานอาชีพมาแล้ว โดยศึกษาจากนายจ้างของลูกจ้าง ที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษา 121 คน และนายจ้างของลูกจ้างที่ทดลองปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ จำนวน 64 คน ปรากฏว่า

มีการรับรู้ต่อลูกจ้างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นยังพบอีกว่าคุณสมบัติที่สำคัญของลูกจ้างตามการรับรู้ของนายจ้างคือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่านและตีความหมายคำชี้แจงและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

#### การปฏิบัติงาน

6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
8. มีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนปฏิบัติ

จากการศึกษาของ Super (1957 : 243) Dopbens (1968 : 2958) และ Cook (1967 : 799) พบว่า การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาขึ้นอยู่กับความสนใจ ความพอใจ และลักษณะของงาน

Murdock (1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาส่วนมาตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น และการอ่านหนังสือ

Eaddy (1969 : 2958-2960) ได้ทำการศึกษาพบว่า แนวโน้มในการเลือกอาชีพนั้นมีความแตกต่างกันไปตามระดับของสติปัญญา นักเรียนส่วนใหญ่จะรู้ว่าตนเองมีความสามารถในระดับใดก็จะเลือกเรียน และเลือกอาชีพตามความเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวสรุปได้ว่า การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาและการเลือกอาชีพส่วนมากจะได้รับอิทธิพลจาก ความสามารถ ความสนใจ และนักศึกษาจะพิจารณาลักษณะของงานรวมทั้งสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมกับระดับปัญญาของตนเองส่วนนักศึกษาที่เลือกสาขาวิชาหลังไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเองก็จะพยายามหาสาขาวิชาใหม่ที่สอดคล้องกับตนเอง



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทที่ 3

# วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดปราจีนบุรี

การวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

#### 3.1.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากสถานประกอบการทั้ง 3 ประเภท จำนวน 555 แห่ง โดยสถานประกอบการแต่ละแห่ง ประกอบด้วย ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 1 คน และหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน 2 คน รวมแห่งละ 3 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,665 คน

#### 3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ Krejcie & Morgan จากประชากรทั้งหมด 1,665 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม เก็บข้อมูลโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

| ลำดับที่    | ประเภทอุตสาหกรรม | จำนวน<br>สถานประกอบ<br>(แห่ง) | จำนวน<br>ประชากร<br>(แห่ง) | กลุ่มตัวอย่าง |
|-------------|------------------|-------------------------------|----------------------------|---------------|
| 1           | การเกษตร         | 305                           | 915                        | 172           |
| 2           | ก่อสร้าง         | 145                           | 435                        | 82            |
| 3           | สิ่งทอ           | 105                           | 315                        | 59            |
| รวมทั้งสิ้น |                  | 555                           | 1,665                      | 313           |

จากตารางที่ 3.1 ประชากรในสถานประกอบการ 555 แห่ง ในจำนวนอุตสาหกรรม 3 ประเภท แห่งละ 3 คน คือ ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ 1 คน หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน 2 คน รวมทั้งสิ้น 1,665 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากสถานประกอบการ 313 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์

### 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) มี 4 ด้าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถึงความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี แบ่งเป็น

#### 1. แบบสอบถามตามประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 54 ข้อ

คุณลักษณะด้านวิชาการ จำนวน 10 ข้อ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ จำนวน 15 ข้อ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ จำนวน 14 ข้อ

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 15 ข้อ

การกำหนดน้ำหนัก ได้กำหนดน้ำหนักของแบบสอบถาม แบบมาตรฐานประมาณค่า

5 ระดับ

5 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องการมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องการน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์นอกเหนือจากแบบมาตรฐานประมาณค่าในข้อ 1

### 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจที่สถานประกอบการโดยทั่วไปต้องการ

2. กำหนดขอบข่ายของการวิจัย ตามแนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักการวิธีการทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ แนะนำและปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน คือ

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| 1. ผศ.ดร.ธีรพล เทพหัสติน ญ อยุธยา | อาจารย์ภาควิศวกรรม<br>คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม<br>สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า<br>เจ้าคุณทหารลาดกระบัง |
| 2. ดร.สรวิศ วรอินทร์              | ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน<br>สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ  |
| 3. นางอัญชัน ลารินทา              | รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร   |
| 4. นายวิวัฒน์ บุรพาชยานนท์        | รองผู้อำนวยการโรงงานผลิตตู้เย็น<br>บริษัทชันโย ยูนิเวอร์แซลอิเลคทริก<br>จำกัด (มหาชน)              |
| 5. นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ          | อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา<br>ฉะเชิงเทรา  |

6. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ปรีกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดดีแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน 30 คน ในสถานประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปราจีนบุรี
2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์อัลฟา ( $\alpha$  - coefficient) กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.80 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาการ เท่ากับ 0.83 ด้านวิชาชีพ เท่ากับ 0.92 ด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.92 และด้านคุณธรรม จริยธรรม เท่ากับ 0.90 สรุปโดยรวมค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.93
3. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

### 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เก็บจากหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาจัดส่งไปยังสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมสอดซองติดแสตมป์ เพื่อส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ยังผู้วิจัย ภายใน 15 วัน
3. การเก็บข้อมูลบางส่วน ผู้วิจัยได้ประสานกับสถานประกอบการและไปรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 313 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 313 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

### 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละที่เสนอในรูปตารางและแปรผลโดยการบรรยาย

3. ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี

3.1 แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้าน โดยใช้ เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีความต้องการระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีความต้องการระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความต้องการระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความต้องการระดับน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.2 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่

## บทที่ 4

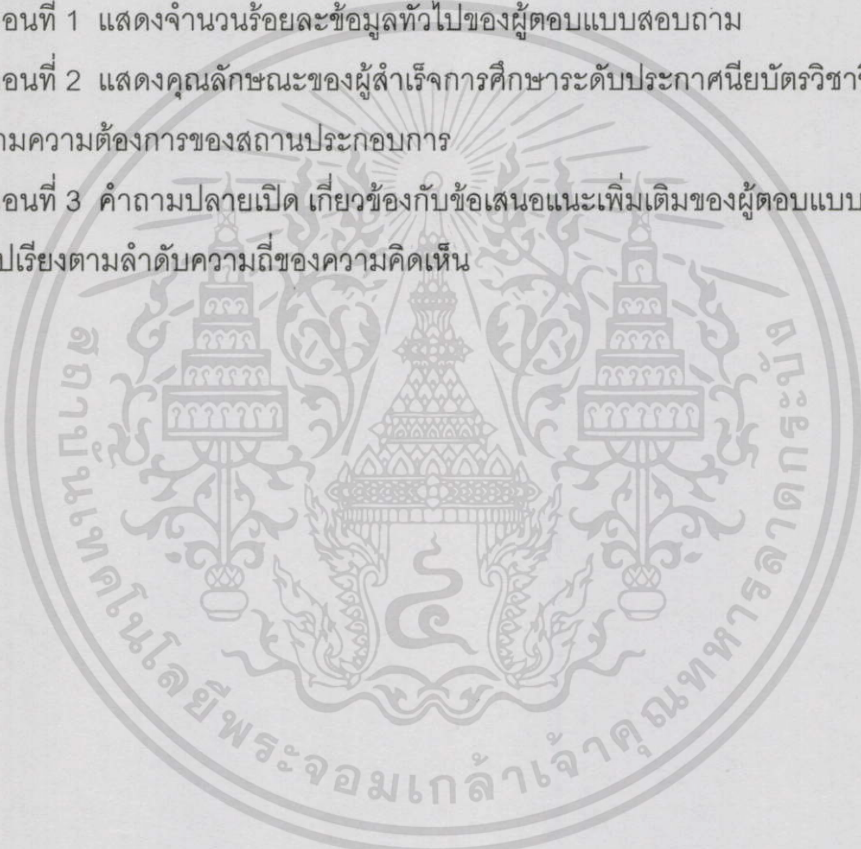
# ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ สถานประกอบการ ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรมและเสนอผลวิเคราะห์ออกเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีสรุปเรียงตามลำดับความถี่ของความคิดเห็น



ตอนที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

|   |                                   | n = 313 | ร้อยละ |
|---|-----------------------------------|---------|--------|
| สถานะของผู้ตอบ  | ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ | 108     | 34.50  |
|   | หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน      | 205     | 65.50  |
|   | รวม                               | 313     | 100    |
| จำนวนพนักงาน  | น้อยกว่า 100 คน                   | 247     | 78.91  |
|   | ระหว่าง 100-499 คน                | 31      | 9.91   |
|   | มากกว่า 500 คน ขึ้นไป             | 35      | 11.18  |
|   | รวม                               | 313     | 100    |
| จำนวนพนักงานที่สำเร็จ<br>อาชีวศึกษาระดับ ปวส.<br>ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ | น้อยกว่า 50 คน                    | 293     | 93.6   |
|   | ระหว่าง 51-100 คน                 | 15      | 4.79   |
|   | มากกว่า 100 คนขึ้นไป              | 5       | 1.60   |
|   | รวม                               | 313     | 100    |
| ประเภทของ<br>สถานประกอบการ  | อุตสาหกรรมการเกษตร                | 172     | 54.95  |
|   | อุตสาหกรรมก่อสร้าง                | 82      | 26.20  |
|   | อุตสาหกรรมสิ่งทอ                  | 59      | 18.85  |
|   | รวม                               | 313     | 100    |

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ ทั้ง 3 ประเภท คือ ประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง และประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ รวมจำนวนทั้งสิ้น 313 คน มีข้อมูลด้าน

สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามมีตำแหน่ง ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้างาน จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50

สถานประกอบการมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 100 คน จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 78.91 สถานประกอบการที่มีคนงานตั้งแต่ 100-499 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.91 และสถานประกอบการที่มีคนงานมากกว่า 500 คน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่จำแนกเป็นสถานประกอบที่มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่น้อยกว่า 50 คน จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 รองลงมาคือคนงาน ระหว่าง 51-100 คน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.79 และส่วนที่น้อยที่สุดคนงานสถานประกอบการที่มีคนงานระหว่าง 100 คน ขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

ประเภทของสถานประกอบการแยกออกเป็นประเภทอุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 54.95 ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.85



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แสดงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านวิชาการ

| คุณลักษณะด้านวิชาการ  | n = 313 คน |      | ระดับ ความต้องการ | ลำดับ ที่ |
|---|------------|------|-------------------|-----------|
|   | $\bar{X}$  | S.D  |                   |           |
| 1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน               | 4.26       | .79  | มาก               | 2         |
| 2. มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้                              | 3.92       | .78  | มาก               | 5         |
| 3. มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย                                  | 4.00       | .86  | มาก               | 4         |
| 4. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ                                  | 3.72       | .90  | มาก               | 8         |
| 5. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ อื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ | 3.50       | 1.10 | มาก               | 10        |
| 6. แสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง อยู่เสมอ                           | 3.89       | .89  | มาก               | 7         |
| 7. มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นเพื่อ ความก้าวหน้าในการทำงาน    | 4.28       | .74  | มาก               | 1         |
| 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ                                | 4.00       | .76  | มาก               | 3         |
| 9. สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผลทางคณิตศาสตร์ มาใช้อย่างมีเหตุผล           | 3.92       | .90  | มาก               | 6         |
| 10. สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องานด้วยการใช้ ภาษาอังกฤษได้              | 3.63       | .95  | มาก               | 9         |
| ค่าเฉลี่ยรวม  | 3.91       | .57  | มาก               |           |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของ  
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความ  
ต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านวิชาการ พบว่าระดับความต้องการอยู่ใน  
เกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 3.9$ , S.D = .57)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาการพบว่าความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการ  
อยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ มีความต้องการที่จะ  
ศึกษาในระดับสูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน ( $\bar{X} = 4.28$ , S.D = .74) สามารถนำความรู้  
ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 3.92$ , S.D = .79) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์  
ด้านวิชาการ ( $\bar{X} = 4.00$ , S.D = .76) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่  
มีความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ



ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

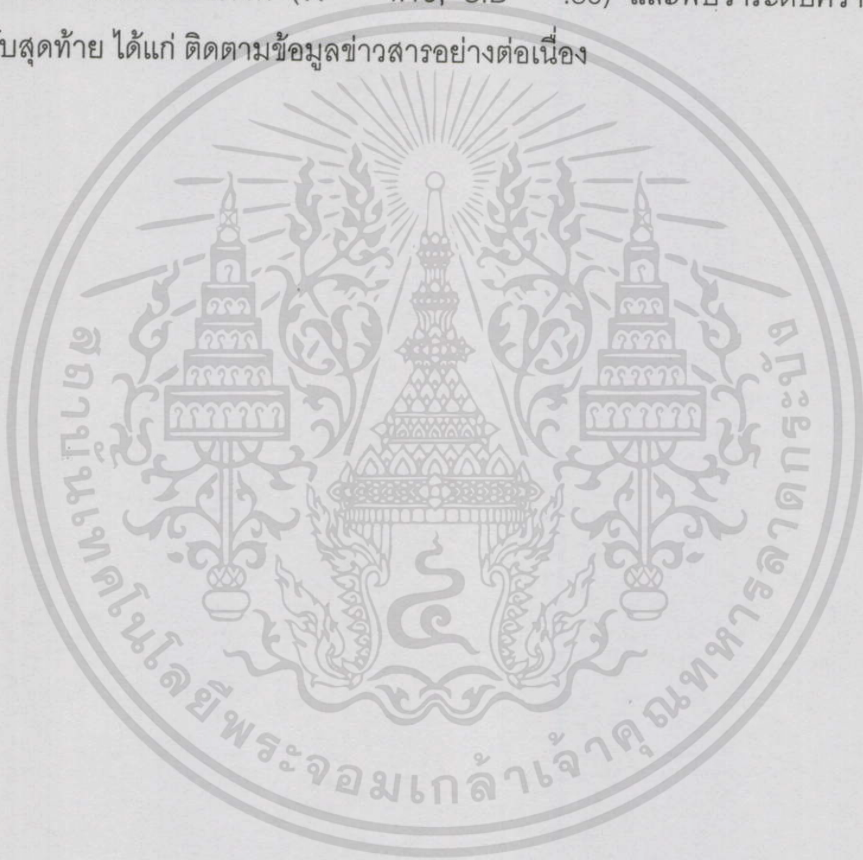
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านวิชาชีพ

| คุณลักษณะด้านวิชาชีพ   | n = 313 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน                                   | 4.12       | .87 | มาก                  | 6            |
| 2. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง                                       | 4.06       | .88 | มาก                  | 10           |
| 3. มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพใหม่ ๆ<br>อยู่เสมอ                   | 4.04       | .83 | มาก                  | 12           |
| 4. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และ<br>เทคโนโลยีรวมทั้งคอมพิวเตอร์ได้ | 4.04       | .79 | มาก                  | 11           |
| 5. มีนิสัยรักการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน                                 | 4.10       | .86 | มาก                  | 8            |
| 6. มีมาตรฐานในการทำงานสูง  | 4.15       | .82 | มาก                  | 5            |
| 7. สามารถปรับตัวต่อการให้บริการแก่ลูกค้าได้                                  | 4.07       | .85 | มาก                  | 9            |
| 8. ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง   | 3.92       | .90 | มาก                  | 15           |
| 9. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้าน<br>ความปลอดภัย                  | 4.19       | .77 | มาก                  | 2            |
| 10. มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่าง<br>มีประสิทธิภาพ                 | 4.19       | .80 | มาก                  | 3            |
| 11. มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะ<br>ปฏิบัติงาน                     | 4.11       | .85 | มาก                  | 7            |
| 12. ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้   | 4.04       | .84 | มาก                  | 13           |
| 13. เชื่อฟังกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน<br>อย่างต่อเนื่อง                | 4.36       | .76 | มาก                  | 1            |
| 14. สามารถทำงานเป็นทีมได้  | 4.17       | .77 | มาก                  | 4            |
| 15. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์<br>ได้                            | 3.94       | .89 | มาก                  | 14           |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.10       | .55 | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของสถานประกอบการ ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจ ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ระดับความต้องการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ เชื้อพังกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ( $\bar{X} = 4.36$ , S.D = .76) ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย ( $\bar{X} = 4.9$ , S.D .77) มีความต้องการในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ( $\bar{X} = 4.19$ , S.D = .80) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง



ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านบุคลิกภาพ

| คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ   | n = 313 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่<br>การงาน            | 4.04       | .82 | มาก                  | 14           |
| 2. มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์                                      | 4.19       | .84 | มาก                  | 2            |
| 3. มีประพฤติดีตัวสุภาพเรียบร้อย                                | 4.10       | .79 | มาก                  | 8            |
| 4. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ                                 | 4.06       | .81 | มาก                  | 12           |
| 5. มีกริยาวาจาที่เหมาะสม                                       | 4.08       | .78 | มาก                  | 10           |
| 6. กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้<br>เหมาะสม            | 4.09       | .86 | มาก                  | 9            |
| 7. วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ                           | 4.12       | .84 | มาก                  | 5            |
| 8. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี                                      | 4.05       | .88 | มาก                  | 13           |
| 9. ความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา                          | 4.12       | .84 | มาก                  | 5            |
| 10. มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน                                 | 4.13       | .88 | มาก                  | 4            |
| 11. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน                              | 4.08       | .88 | มาก                  | 11           |
| 12. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง                     | 4.27       | .81 | มาก                  | 1            |
| 13. มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับ<br>มอบหมาย            | 4.17       | .84 | มาก                  | 3            |
| 14. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น<br>ได้อย่างเต็มใจ | 4.12       | .87 | มาก                  | 5            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.12       | .60 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทของวิชาบริหารธุรกิจ ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ระดับความต้องการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.12$ , S.D = .60)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านบุคลิกภาพ พบว่าความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ อยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ( $\bar{X} = 4.27$ , S.D = .81) มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .84) มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย ( $\bar{X} = 4.17$ , S.D = .84) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีลักษณะท่าทางเหมาะสมดีกับตำแหน่งหน้าที่การงาน



ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม

| คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม  | n = 313 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|---|------------|-----|----------------------|--------------|
|   | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต  | 4.58       | .63 | มากที่สุด            | 1            |
| 2. มีความขยันหมั่นเพียร   | 4.33       | .71 | มาก                  | 3            |
| 3. มีความตรงต่อเวลา   | 4.35       | .75 | มาก                  | 2            |
| 4. มีทัศนคติที่ดีต่องาน   | 4.18       | .78 | มาก                  | 6            |
| 5. เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม                                | 4.17       | .84 | มาก                  | 8            |
| 6. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม                                | 4.06       | .83 | มาก                  | 15           |
| 7. มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนได้<br>ในภาวะวิกฤต               | 4.12       | .76 | มาก                  | 12           |
| 8. เคารพกฎระเบียบขององค์กร  | 4.20       | .81 | มาก                  | 4            |
| 9. รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน                              | 4.14       | .85 | มาก                  | 10           |
| 10. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานและ<br>บุคคลทั่วไป              | 4.12       | .76 | มาก                  | 12           |
| 11. มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและ<br>สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน | 4.10       | .85 | มาก                  | 14           |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อองค์กร                                       | 4.17       | .84 | มาก                  | 8            |
| 13. มีความยุติธรรม  | 4.18       | .80 | มาก                  | 6            |
| 14. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี                                     | 4.13       | .80 | มาก                  | 11           |
| 15. รักษาความลับของหน่วยงาน   | 4.19       | .87 | มาก                  | 5            |
| ค่าเฉลี่ยรวม  | 4.20       | .55 | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี ด้านคุณธรรมจริยธรรมพบว่า ระดับความต้องการในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ , S.D = .55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ความต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ( $\bar{X} = 4.5$ , S.D = .63) มีความตรงต่อเวลา ( $\bar{X} = 4.35$ , S.D = .75) และยังพบว่าระดับความต้องการมากในหัวข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกข้อ และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม



ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ

สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม 4 ด้าน

| คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา<br>ที่สถานประกอบการต้องการ | n = 313 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. วิชาการ   | 3.91       | .57 | มาก                  | 4            |
| 2. วิชาชีพ   | 4.10       | .55 | มาก                  | 3            |
| 3. บุคลิกภาพ   | 4.12       | .60 | มาก                  | 2            |
| 4. คุณธรรมจริยธรรม                                       | 4.20       | .55 | มาก                  | 1            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.08       | .50 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.6 พบว่า แสดงความต้องการของสถานประกอบการ คุณลักษณะของ  
ผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สถานประกอบการ  
ต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริย  
ธรรม ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.08$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรม  
จริยธรรม ความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ ) ลำดับที่ 2 ด้านบุคลิกภาพ ( $\bar{X} = 4.12$ )  
ลำดับที่ 3 ด้านวิชาชีพ ความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ ) และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ  
ความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.91$ )

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ

สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร  
ด้านวิชาการ

| คุณลักษณะด้านวิชาการ   | n = 172 คน |      | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|------|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D  |                      |              |
| 1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการ<br>การปฏิบัติการ            | 4.3        | .80  | มาก                  | 2            |
| 2. มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้                                 | 3.81       | .81  | มาก                  | 7            |
| 3. มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย                                     | 4.05       | .85  | มาก                  | 4            |
| 4. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ                                     | 3.79       | .91  | มาก                  | 8            |
| 5. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ<br>อื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ | 3.72       | 1.03 | มาก                  | 9            |
| 6. แสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง อยู่เสมอ                              | 3.94       | .87  | มาก                  | 6            |
| 7. มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น<br>เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน    | 4.35       | .75  | มาก                  | 1            |
| 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ                                   | 3.97       | .72  | มาก                  | 5            |
| 9. สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผลทางคณิตศาสตร์<br>มาใช้ได้อย่างมีเหตุมีผล      | 4.06       | .93  | มาก                  | 3            |
| 10. สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องานด้วยการใช้<br>ภาษาอังกฤษได้              | 3.70       | .89  | มาก                  | 10           |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 3.97       | .54  | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการ จำแนกตามอุตสาหกรรมก่อสร้างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 3.97$ , S.D = .54)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาการพบว่า ความต้องการด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นไปเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน ( $\bar{X} = 4.35$ , S.D = .75) สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 4.3$ , S.D = .80) สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผลทางคณิตศาสตร์มาใช้ได้อย่างมีเหตุผล ( $\bar{X} = 4.06$ , S.D = .93) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องานด้วยการใช้ภาษาอังกฤษได้



ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ

สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร  
ด้านวิชาชีพ

| คุณลักษณะด้านวิชาชีพ   | n = 172 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน                                   | 4.08       | .86 | มาก                  | 7            |
| 2. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง                                       | 4.03       | .90 | มาก                  | 11           |
| 3. มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพใหม่ ๆ<br>อยู่เสมอ                   | 4.05       | .83 | มาก                  | 9            |
| 4. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และ<br>เทคโนโลยีรวมทั้งคอมพิวเตอร์ได้ | 3.97       | .83 | มาก                  | 13           |
| 5. มีนิสัยรักการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน                                 | 4.02       | .88 | มาก                  | 12           |
| 6. มีมาตรฐานในการทำงานสูง  | 4.17       | .87 | มาก                  | 3            |
| 7. สามารถปรับตัวต่อการให้บริการแก่ลูกค้าได้                                  | 4.12       | .86 | มาก                  | 5            |
| 8. ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง   | 3.92       | .89 | มาก                  | 14           |
| 9. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้าน<br>ความปลอดภัย                  | 4.17       | .77 | มาก                  | 2            |
| 10. มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่าง<br>มีประสิทธิภาพ                 | 4.13       | .82 | มาก                  | 4            |
| 11. มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะ<br>ปฏิบัติงาน                     | 4.07       | .83 | มาก                  | 8            |
| 12. ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้   | 4.05       | .87 | มาก                  | 10           |
| 13. เชื้อฟังกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน<br>อย่างต่อเนื่อง                | 4.33       | .79 | มาก                  | 1            |
| 14. สามารถทำงานเป็นทีมได้  | 4.08       | .78 | มาก                  | 6            |
| 15. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์<br>ได้                            | 3.85       | .94 | มาก                  | 15           |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.07       | .53 | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความ ต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .53)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาชีพ พบว่า ความต้องการด้านวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ เชื้อเพลิงภาวะเทียบข้อบังคับ ของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ( $\bar{X} = 4.3$ , S.D .79) ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้าน ความปลอดภัย ( $\bar{X} = 4.17$ , S.D = .77) มีมาตรฐานในการทำงานสูง ( $\bar{X} = 4.17$ , S.D = .87) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ได้



ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร  
ด้านบุคลิกภาพ

| คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ   | n = 172 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่<br>การทำงาน          | 4.01       | .88 | มาก                  | 13           |
| 2. มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์                                      | 4.10       | .86 | มาก                  | 3            |
| 3. ประพฤติตัวสุภาพเรียบร้อย                                    | 4.03       | .84 | มาก                  | 10           |
| 4. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ                                 | 4.06       | .82 | มาก                  | 9            |
| 5. มีกิริยาวาจาที่เหมาะสม                                      | 4.01       | .83 | มาก                  | 12           |
| 6. กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า<br>ได้เหมาะสม            | 4.08       | .91 | มาก                  | 6            |
| 7. วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ                           | 4.12       | .87 | มาก                  | 2            |
| 8. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี                                      | 4.08       | .89 | มาก                  | 5            |
| 9. มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา                        | 4.09       | .85 | มาก                  | 4            |
| 10. มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน                                 | 4.03       | .90 | มาก                  | 11           |
| 11. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน                              | 3.98       | .94 | มาก                  | 14           |
| 12. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง                     | 4.25       | .87 | มาก                  | 1            |
| 13. มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับ<br>มอบหมาย            | 4.07       | .85 | มาก                  | 7            |
| 14. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น<br>ได้อย่างเต็มใจ | 4.07       | .86 | มาก                  | 8            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.07       | .60 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .60)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความต้องการด้านบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความเข้าใจกับงานในหน่วยที่อย่างชัดเจน ( $\bar{X} = 4.25$ , S.D = .87) วางตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ ( $\bar{X} = 4.12$ , S.D = .87) มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .86) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน



ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม การเกษตร ด้านคุณธรรมจริยธรรม

| คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม                                    | n = 172 คน |     | ระดับความต้องการ | ลำดับที่ |
|---|------------|-----|------------------|----------|
|   | $\bar{X}$  | S.D |                  |          |
| 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต  | 4.56       | .64 | มาก              | 1        |
| 2. มีความขยันหมั่นเพียร   | 4.22       | .75 | มาก              | 3        |
| 3. มีความตรงต่อเวลา   | 4.29       | .79 | มาก              | 2        |
| 4. มีทัศนคติที่ดีต่องาน   | 4.03       | .82 | มาก              | 14       |
| 5. เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม                            | 4.10       | .83 | มาก              | 10       |
| 6. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม                            | 4.01       | .86 | มาก              | 15       |
| 7. มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนได้ในภาวะวิกฤต               | 4.10       | .76 | มาก              | 12       |
| 8. เคารพกฎ ระเบียบขององค์กร                                     | 4.15       | .82 | มาก              | 7        |
| 9. รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน                          | 4.17       | .85 | มาก              | 4        |
| 10. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป              | 4.10       | .77 | มาก              | 11       |
| 11. มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน | 4.06       | .88 | มาก              | 13       |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อองค์กร                                   | 4.10       | .87 | มาก              | 9        |
| 13. มีความยุติธรรม  | 4.16       | .80 | มาก              | 6        |
| 14. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี                                 | 4.10       | .88 | มาก              | 8        |
| 15. รักษาความลับของหน่วยงาน                                     | 4.16       | .89 | มาก              | 5        |
| ค่าเฉลี่ยรวม  | 4.15       | .53 | มาก              |          |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความ ต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ระดับมาก ( $\bar{X} = 4.15$ , S.D = .53)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ความต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความ ซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.56$ , S.D = .64 ) มีความตรงต่อเวลา ( $\bar{X} = 4.29$ , S.D = .79) มีความขยันหมั่นเพียร ( $\bar{X} = 4.22$ , S.D = .75) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับ สุดท้าย ได้แก่ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม



ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม การเกษตร โดยรวม 4 ด้าน

| คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา<br>ที่สถานประกอบการต้องการ | n = 82 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|-----------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$ | S.D |                      |              |
| 1. วิชาการ   | 3.97      | .54 | มาก                  | 4            |
| 2. วิชาชีพ   | 4.07      | .53 | มาก                  | 2            |
| 3. บุคลิกภาพ   | 4.07      | .60 | มาก                  | 3            |
| 4. คุณธรรมจริยธรรม                                       | 4.15      | .53 | มาก                  | 1            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.07      | .48 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.15$ , S.D = .53) ลำดับที่ 2 ด้านวิชาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .54) ลำดับที่ 3 ด้านบุคลิกภาพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .60) และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.97$ , S.D = .54)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ  
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจตามความต้องการ  
ของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม  
ก่อสร้าง ด้านวิชาการ

| คุณลักษณะด้านวิชาการ   | n = 82 คน |      | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|-----------|------|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$ | S.D  |                      |              |
| 1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน               | 4.32      | .77  | มาก                  | 2            |
| 2. มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้                             | 4.11      | .67  | มาก                  | 3            |
| 3. มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย                                 | 4.05      | .89  | มาก                  | 5            |
| 4. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ                                 | 3.77      | .85  | มาก                  | 7            |
| 5. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ | 3.50      | 1.09 | มาก                  | 10           |
| 6. แสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง อยู่เสมอ                          | 3.89      | .94  | มาก                  | 6            |
| 7. มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน    | 4.33      | .69  | มาก                  | 1            |
| 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ                               | 4.10      | .84  | มาก                  | 4            |
| 9. สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผลทางคณิตศาสตร์มาใช้ได้อย่างมีเหตุผล        | 3.73      | .82  | มาก                  | 8            |
| 10. สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องานด้วยการใช้ภาษาอังกฤษได้              | 3.60      | .93  | มาก                  | 9            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 3.94      | .57  | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 3.94, S.D = .57$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาการพบว่าความต้องการด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นไป เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานอยู่ในระดับมาก สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.32, S.D = .77$ ) มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.32, S.D = .67$ ) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ



ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านวิชาชีพ

| คุณลักษณะด้านวิชาชีพ   | n = 82 คน |      | ระดับความต้องการ | ลำดับที่ |
|--|-----------|------|------------------|----------|
|  | $\bar{X}$ | S.D  |                  |          |
| 1. มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน                               | 4.22      | .90  | มาก              | 3        |
| 2. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง                                   | 4.02      | .86  | มาก              | 12       |
| 3. มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพใหม่ๆ อยู่เสมอ                   | 3.99      | .85  | มาก              | 13       |
| 4. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีรวมทั้งคอมพิวเตอร์ได้ | 4.10      | .75  | มาก              | 6        |
| 5. มีนิสัยรักการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน                             | 4.07      | .89  | มาก              | 8        |
| 6. มีมาตรฐานในการทำงานสูง  | 4.06      | .78  | มาก              | 10       |
| 7. สามารถปรับตัวต่อการให้บริการแก่ลูกค้าได้                              | 4.02      | .85  | มาก              | 11       |
| 8. ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง                                     | 3.87      | 1.02 | มาก              | 15       |
| 9. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย                  | 4.13      | .83  | มาก              | 5        |
| 10. มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ                 | 4.16      | .84  | มาก              | 4        |
| 11. มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน                     | 4.07      | .94  | มาก              | 9        |
| 12. ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้                                       | 3.98      | .80  | มาก              | 14       |
| 13. เชื้อพึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง                | 4.41      | .75  | มาก              | 1        |
| 14. สามารถทำงานเป็นทีมได้  | 4.27      | .70  | มาก              | 2        |
| 15. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้                            | 4.09      | .85  | มาก              | 7        |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.10      | .59  | มาก              |          |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความ ต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .59)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาชีพ พบว่า ความต้องการด้านวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ เชื้อเพลิงกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.41$ , S.D = .75) สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.27$ , S.D = .70) มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน อยู่ใน ระดับมาก ( $\bar{X} = 4.22$ , S.D = .20) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ติดตาม ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง



ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ด้านบุคลิกภาพ

| คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ                                     | n = 82 คน |     | ระดับความต้องการ | ลำดับที่ |
|--|-----------|-----|------------------|----------|
|  | $\bar{X}$ | S.D |                  |          |
| 1. มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน            | 4.01      | .81 | มาก              | 12       |
| 2. มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์                                  | 4.22      | .88 | มาก              | 2        |
| 3. ประพฤติตัวสุภาพเรียบร้อย                                | 4.15      | .79 | มาก              | 6        |
| 4. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ                             | 4.00      | .85 | มาก              | 13       |
| 5. มีกิริยาวาจาที่เหมาะสม                                  | 4.07      | .75 | มาก              | 9        |
| 6. กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม            | 4.06      | .85 | มาก              | 10       |
| 7. วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ                       | 4.11      | .86 | มาก              | 8        |
| 8. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี                                  | 3.95      | .95 | มาก              | 14       |
| 9. มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา                    | 4.04      | .85 | มาก              | 11       |
| 10. มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน                             | 4.18      | .94 | มาก              | 3        |
| 11. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน                          | 4.15      | .86 | มาก              | 7        |
| 12. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง                 | 4.23      | .77 | มาก              | 1        |
| 13. มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย            | 4.17      | .86 | มาก              | 4        |
| 14. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มใจ | 4.16      | .95 | มาก              | 5        |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.11      | .63 | มาก              |          |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.1, S.D = .63$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านบุคลิกภาพ พบว่าความต้องการด้านบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความตั้งใจทำงาน ในหน้าที่อย่างซื่อตรง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23, S.D = .77$ ) มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.22, S.D = .88$ ) มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.18, S.D = .94$ ) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้ายมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี



ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ

สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการ

ของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ก่อสร้าง ด้านคุณธรรมจริยธรรม

| คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม  | n = 172 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|---|------------|-----|----------------------|--------------|
|   | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต  | 4.56       | .65 | มากที่สุด            | 1            |
| 2. มีความขยันหมั่นเพียร   | 4.38       | .68 | มาก                  | 2            |
| 3. มีความตรงต่อเวลา   | 4.30       | .73 | มาก                  | 3            |
| 4. มีทัศนคติที่ดีต่องาน   | 4.30       | .73 | มาก                  | 3            |
| 5. เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม                                | 4.13       | .97 | มาก                  | 12           |
| 6. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม                                | 4.07       | .87 | มาก                  | 14           |
| 7. มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนได้<br>ในภาวะวิกฤต               | 4.09       | .88 | มาก                  | 13           |
| 8. เคารพกฎ ระเบียบขององค์กร   | 4.16       | .87 | มาก                  | 8            |
| 9. รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน                              | 3.99       | .91 | มาก                  | 15           |
| 10. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานและ<br>บุคคลทั่วไป              | 4.13       | .78 | มาก                  | 11           |
| 11. มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและ<br>สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน | 4.17       | .89 | มาก                  | 7            |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อองค์กร                                       | 4.26       | .83 | มาก                  | 5            |
| 13. มีความยุติธรรม  | 4.22       | .86 | มาก                  | 6            |
| 14. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี                                     | 4.13       | .72 | มาก                  | 10           |
| 15. รักษาความลับของหน่วยงาน   | 4.15       | .90 | มาก                  | 9            |
| ค่าเฉลี่ยรวม  | 4.20       | .59 | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการ คุณลักษณะของ  
ผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรีพบว่าสถานประกอบการ  
มีความต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง อยู่ใน  
เกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ , S.D = .59)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรม  
อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์  
สุจริต อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.56$ , S.D = .60) มีความขยันหมั่นเพียร ( $\bar{X} = 4.38$ , S.D = .68)  
มีความตรงต่อเวลา ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D = .73) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับ  
สุดท้ายรู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน



ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยรวม 4 ด้าน

| คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา<br>ที่สถานประกอบการต้องการ | n = 172 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|------------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$  | S.D |                      |              |
| 1. วิชาการ   | 3.94       | .57 | มาก                  | 4            |
| 2. วิชาชีพ   | 4.10       | .59 | มาก                  | 2            |
| 3. บุคลิกภาพ   | 4.10       | .63 | มาก                  | 3            |
| 4. คุณธรรมจริยธรรม                                       | 4.20       | .60 | มาก                  | 1            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.09       | .55 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลความต้องการต่อสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรีพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.09$ , S.D = .55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ , S.D = .55) ลำดับที่ 2 ด้านวิชาชีพ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .59) ลำดับที่ 3 ด้านบุคลิกภาพ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ , S.D = .63) และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ ( $\bar{X} = 3.94$ , S.D = .57)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ  
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการ  
ของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม  
สิ่งทอ ด้านวิชาการ

| คุณลักษณะด้านวิชาการ   | n = 59 คน |      | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|-----------|------|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$ | S.D  |                      |              |
| 1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้<br>ในการปฏิบัติงาน               | 4.07      | .78  | มาก                  | 1            |
| 2. มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้                                 | 3.95      | .78  | มาก                  | 4            |
| 3. มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย                                     | 3.80      | .80  | มาก                  | 5            |
| 4. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ                                     | 3.44      | .91  | ปานกลาง              | 9            |
| 5. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ<br>อื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ | 2.85      | 1.05 | ปานกลาง              | 10           |
| 6. แสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง อยู่เสมอ                              | 3.78      | .87  | มาก                  | 6            |
| 7. มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นเพื่อ<br>ความก้าวหน้าในการทำงาน    | 4.00      | .69  | มาก                  | 2            |
| 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ                                   | 3.98      | .75  | มาก                  | 3            |
| 9. สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผลทางคณิตศาสตร์<br>มาใช้อย่างมีเหตุผล           | 3.78      | .87  | มาก                  | 6            |
| 10. สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องานด้วยการใช้<br>ภาษาอังกฤษได้              | 3.46      | 1.13 | ปานกลาง              | 8            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 3.71      | .59  | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 3.71$ , S.D = .59)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาการพบว่าความต้องการด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ , S.D = .78) มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.00$ , S.D = .69) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.98$ , S.D = .75) และพบว่าลำดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้ายมีความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ



ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านวิชาชีพ

| คุณลักษณะด้านวิชาชีพ   | n = 59 คน |     | ระดับความต้องการ | ลำดับที่ |
|--|-----------|-----|------------------|----------|
|  | $\bar{X}$ | S.D |                  |          |
| 1. มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน                               | 4.14      | .84 | มาก              | 10       |
| 2. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง                                   | 4.20      | .83 | มาก              | 8        |
| 3. มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพใหม่ ๆ อยู่เสมอ                  | 4.12      | .81 | มาก              | 11       |
| 4. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีรวมทั้งคอมพิวเตอร์ได้ | 4.19      | .73 | มาก              | 9        |
| 5. มีนิสัยรักการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน                             | 4.37      | .72 | มาก              | 3        |
| 6. มีมาตรฐานในการทำงานสูง  | 4.20      | .74 | มาก              | 7        |
| 7. สามารถปรับตัวต่อการให้บริการแก่ลูกค้าได้                              | 3.98      | .86 | มาก              | 15       |
| 8. ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง                                     | 4.02      | .73 | มาก              | 13       |
| 9. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย                  | 4.34      | .69 | มาก              | 4        |
| 10. มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ                 | 4.42      | .67 | มาก              | 1        |
| 11. มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน                  | 4.29      | .79 | มาก              | 5        |
| 12. ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้                                       | 4.07      | .78 | มาก              | 12       |
| 13. เชื้อพังกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง                | 4.39      | .70 | มาก              | 2        |
| 14. สามารถทำงานเป็นทีมได้  | 4.29      | .81 | มาก              | 6        |
| 15. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้                            | 4.00      | .79 | มาก              | 14       |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.20      | .55 | มาก              |          |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรีพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.25$ , S.D = .55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาการพบว่าความต้องการด้านวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.42$ , S.D = .67) เชื้อฟังกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.39$ , S.D = .70) มีนิสัยการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน ( $\bar{X} = 4.37$ , S.D = .72) และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้



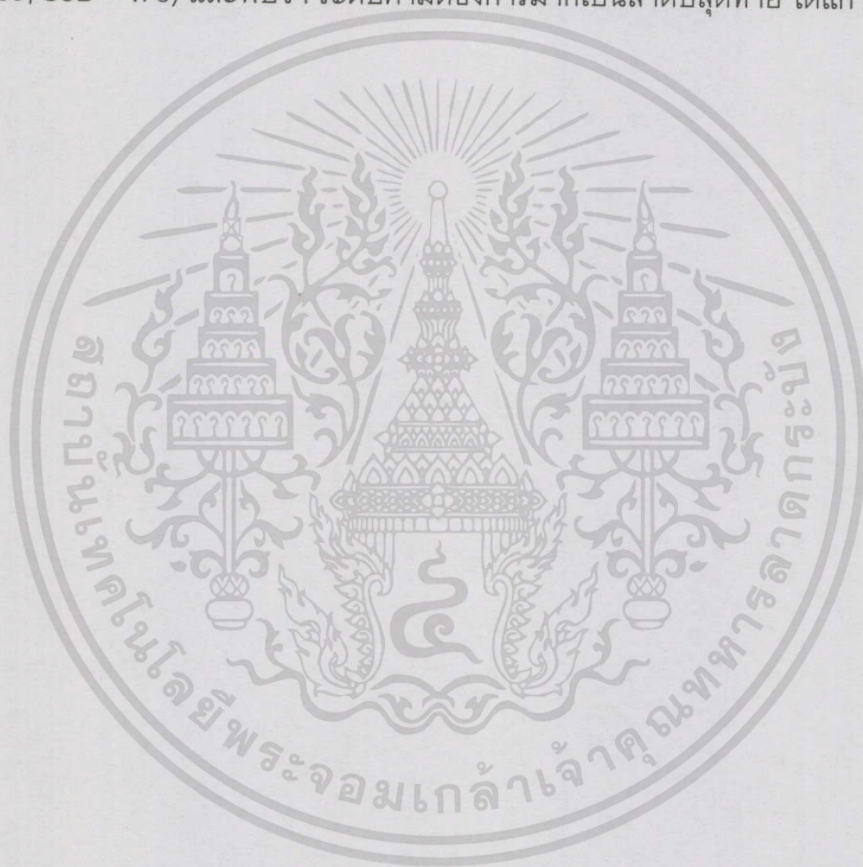
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม สิ่งทอ ด้านบุคลิกภาพ

| คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ   | n = 59 คน |     | ระดับความต้องการ | ลำดับที่ |
|--|-----------|-----|------------------|----------|
|  | $\bar{X}$ | S.D |                  |          |
| 1. มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่<br>การทำงาน          | 4.14      | .63 | มาก              | 12       |
| 2. มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์                                      | 4.39      | .70 | มาก              | 3        |
| 3. ประพฤติตัวสุภาพเรียบร้อย                                    | 4.24      | .63 | มาก              | 8        |
| 4. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ                                 | 4.14      | .73 | มาก              | 13       |
| 5. มีกิริยาวาจาที่เหมาะสม                                      | 4.29      | .64 | มาก              | 7        |
| 6. กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้<br>เหมาะสม            | 4.17      | .70 | มาก              | 10       |
| 7. วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ                           | 4.15      | .69 | มาก              | 11       |
| 8. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี                                      | 4.08      | .73 | มาก              | 14       |
| 9. มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา                        | 4.32      | .80 | มาก              | 5        |
| 10. มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน                                 | 4.32      | .68 | มาก              | 4        |
| 11. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน                              | 4.31      | .68 | มาก              | 6        |
| 12. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง                     | 4.41      | .70 | มาก              | 2        |
| 13. มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับ<br>มอบหมาย            | 4.44      | .73 | มาก              | 1        |
| 14. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น<br>ได้อย่างเต็มใจ | 4.22      | .77 | มาก              | 9        |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.26      | .56 | มาก              |          |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.2, S.D = .56$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านบุคลิกภาพพบว่าความต้องการด้านบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.4, S.D = .73$ ) มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.41, S.D = .70$ ) มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.39, S.D = .70$ ) และพบว่า ระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีลักษณะเป็นผู้ที่น่าที่ดี



ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของ  
สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการ  
ของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม  
สิ่งทอ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

| คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม  | n = 59น   |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|---|-----------|-----|----------------------|--------------|
|   | $\bar{X}$ | S.D |                      |              |
| 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต  | 4.66      | .54 | มากที่สุด            | 1            |
| 2. มีความขยันหมั่นเพียร   | 4.58      | .56 | มากที่สุด            | 2            |
| 3. มีความตรงต่อเวลา   | 4.56      | .62 | มากที่สุด            | 3            |
| 4. มีทัศนคติที่ดีต่องาน   | 4.42      | .65 | มาก                  | 5            |
| 5. เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม                                | 4.44      | .60 | มาก                  | 4            |
| 6. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม                                | 4.19      | .68 | มาก                  | 12           |
| 7. มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนได้ใน<br>ภาวะวิกฤต               | 4.22      | .77 | มาก                  | 11           |
| 8. เคารพกฎ ระเบียบขององค์กร   | 4.42      | .67 | มาก                  | 6            |
| 9. รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน                              | 4.26      | .73 | มาก                  | 8            |
| 10. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานและ<br>บุคคลทั่วไป              | 4.12      | .70 | มาก                  | 14           |
| 11. มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและ<br>สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน | 4.10      | .69 | มาก                  | 15           |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อองค์กร                                       | 4.25      | .76 | มาก                  | 9            |
| 13. มีความยุติธรรม  | 4.19      | .73 | มาก                  | 13           |
| 14. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี                                     | 4.22      | .65 | มาก                  | 10           |
| 15. รักษาความลับของหน่วยงาน   | 4.34      | .76 | มาก                  | 7            |
| ค่าเฉลี่ยรวม  | 4.33      | .55 | มาก                  |              |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X} = 4.33$ , S.D = .55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่าความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือมีความซื่อสัตย์สุจริตนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.66$ , S.D .54) มีความขยันหมั่นเพียร อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.58$ , S.D =.56) มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.56$ , S.D = .62) และพบว่า ระดับความต้องการมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน เป็นลำดับสุดท้าย



ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และลำดับที่ของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ลิงทอ โดยรวม 4 ด้าน

| คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา<br>ที่สถานประกอบการต้องการ | n = 59 คน |     | ระดับ<br>ความต้องการ | ลำดับ<br>ที่ |
|--|-----------|-----|----------------------|--------------|
|  | $\bar{X}$ | S.D |                      |              |
| 1. วิชาการ   | 3.71      | .59 | มาก                  | 4            |
| 2. วิชาชีพ   | 4.20      | .55 | มาก                  | 3            |
| 3. บุคลิกภาพ   | 4.26      | .56 | มาก                  | 2            |
| 4. คุณธรรมจริยธรรม                                       | 4.33      | .55 | มาก                  | 1            |
| ค่าเฉลี่ยรวม   | 4.13      | .49 | มาก                  |              |

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ (ปวส.) ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ( $\bar{X}$  4.13, S.D = .49)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.13, S.D = .49) ลำดับที่ 2 ด้านบุคลิกภาพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.26, S.D = .56) ลำดับที่ 3 ด้านวิชาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.20, S.D = .55) และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.71, S.D = .59)

## สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยประกอบด้วยข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

### 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามสถานประกอบการ 3 ประเภท

### 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

#### 3.1.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากสถานประกอบการทั้ง 3 ประเภท จำนวน 555 แห่ง โดยสถานประกอบการแต่ละแห่ง ประกอบด้วย ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 1 คน และหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน 2 คน รวมแห่งละ 3 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,665 คน

#### 3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ Krejcie & Morgan จากประชากรทั้งหมด 1,665 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม เก็บข้อมูลโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยกำหนดคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งได้นำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและส่วนประกอบการวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้โปรแกรม SPSS for Windows

### 5.3 สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน เป็นผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 108 คน และหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน 205 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 313 คน

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของส่วนประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี ทั้ง 3 ประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่

1. ประเภทอุตสาหกรรมเกษตร
2. ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง
3. ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ

และด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่ากลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการเป็นลำดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต อันดับที่ 2 ได้แก่ มีความตรงต่อเวลา มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 3 มีความขยันหมั่นเพียร ส่วนความต้องการลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการเป็นลำดับแรก ได้แก่ มีความที่จะทำงานในหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 ได้แก่ มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 3 มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

3. ด้านวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่ากลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการเป็นลำดับแรก ได้แก่ เชื้อฟังกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ในด้านความปลอดภัย มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 3 มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการลำดับสุดท้าย ได้แก่ ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

4. ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการเป็นลำดับแรก ได้แก่ มีความต้องการที่จะศึกษาระดับสูงขึ้นไปเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมได้ดังนี้

ประเภทอุตสาหกรรมเกษตร มีค่าเฉลี่ยรวม ความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านเรียงดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านวิชาชีพ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านจริยธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลิกภาพ และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีค่าเฉลี่ยรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลิกภาพ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านวิชาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านวิชาการ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งรวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ มีความต้องการเป็นลำดับแรก ได้แก่ มีความอดทนขยันและตรงต่อเวลา ความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยเหลืองาน มีจำนวนความถี่ 50 คน และความต้องการในลำดับรองลงมาอีกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีมนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรมีสติปัญญา ไหวพริบดี

## 5.4 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรีในการอภิปรายผลผู้วิจัย กล่าวอภิปรายประเด็นสำคัญ ดังนี้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาชีพ ด้านวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยแสดงว่า สถานประกอบการในเขตจังหวัดปราจีนบุรี มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาชีพบริหารธุรกิจ จะต้องเห็นความสำคัญและจำเป็นของคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นลำดับแรก จะสร้างความยอมรับนับถือ ให้เกิดในตัวบุคคล บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีนโยบายและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างบุคลิกที่เหมาะสมและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ธีระ บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้น ทั้งหมด ยกเว้น เพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีผิว ของร่างกายแล้ว บุคลิกภาพเกิดขึ้นจากการฝึกอบรม การเรียนรู้ จากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมที่สถานประกอบการต้องการมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากและต้องการลำดับที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลาและมีความขยันหมั่นเพียร จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการอาจเป็นควรและความจำเป็นในการพิจารณาบุคลากร เข้าปฏิบัติงานตามคุณลักษณะดังกล่าวคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะ ด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะด้านวิชาการนั้นสถานประกอบการสามารถแนะนำปรึกษาหรือฝึกอบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้ แต่คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล จะให้การฝึกหรืออบรมได้ยากยิ่ง ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรและการเรียนการสอนควรจะต้องปลูกฝัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้นักศึกษาได้มีคุณลักษณะดังกล่าวให้มาก ซึ่งจะสอดคล้องกับ “แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) ด้านการผลิตโดยมีวัตถุประสงค์หน้าที่จะใช้กระบวนการให้การศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้สามารถผลิตคนระดับกลาง และระดับสูงให้พอกับความต้องการของสังคมรวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจโดยให้มีสุขภาพสมบูรณ์ เข้าใจ สาธารณสุขพื้นฐาน ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด มีความสุขสงบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ภาควิชาใจ ในตนเอง มีจิตใจรักประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่น มีความสำนึกในความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ สิมากุลธร (2534 : 59) ได้กล่าวว่า “ในด้านคุณภาพนั้นผู้จบอาชีวศึกษายังขาด คุณลักษณะสำคัญบางประการสินค้า คุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ไม่มีสัมมาคารวะ ในขณะที่เดียวกันในส่วนของผู้รับผิดชอบ ในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นที่ยังพอใจของสถานประกอบการ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2538 : 32-35) ได้กล่าวว่า “ในภาพที่สถานประกอบการต้องการ คือ คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อนายจ้าง ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความสุภาพอ่อนโยน ทั้งหลายเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาให้จงได้ ในทำนองเดียวกัน จะสอดคล้องกับการวิจัยของกองแผนงานกรมอาชีวศึกษา พบว่าในการรับพนักงาน นายจ้างจะ เลือกคนรุ่นใหม่ ที่แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบมีวินัย มีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถ ทำงานกับหมู่คณะได้และมีความกระตือรือร้น

คุณลักษณะด้านวิชาการที่สถานประกอบการต้องการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้ายและความต้องการลำดับที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความ ต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านวิชาการ อาจเป็นเพราะว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวเป็นคำรับบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นกำลังคนระดับกลางคือในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั้น หมายถึง การปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะ ปฏิบัติเองได้และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถทำความเข้าใจที่ได้ไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดีและมีการคัดคนแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลาด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะพึงมี คือ คุณลักษณะ วิชาการในขณะที่ อุลิต มงคลนาวิน (2530 : 36) ได้กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"หลักการในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน "คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ" โดยประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 17-16) ได้กล่าวว่าคุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้นหลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าจะเน้นเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป คุณลักษณะด้านวิชาการเป็นคุณลักษณะสุดท้ายที่สถานประกอบการให้ความสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าขณะที่นักศึกษาอยู่ในสถานศึกษาจะมีความสำนึกและบุคลิกภาพของผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเองให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักศึกษาจบออกจากสถานศึกษาจะมีสภาพที่แตกต่างกันจึงต้องอาศัยการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อนร่วมงานและพร้อมที่จะปรับตัวให้เคารพต่อกฎ ระเบียบข้อบังคับ และกติกาของหน่วยงานหรือขององค์กรได้เพื่อที่ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถที่จะทำงานให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งตรงคุณภาพและคุณค่าขององค์กรนั้น ๆ ได้

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ที่สถานประกอบการต้องการมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากและความต้องการลำดับที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับ มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง และมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อาจเป็นเพราะว่าสถานประกอบการคาดหวังว่า ความสำเร็จของงานจะเกิดขึ้นได้โดยไม่เกิดความเสียหายนั้นขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่น ปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ทำให้เกิดความรักที่จะทำงานและไม่ละทิ้งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ จำเนียร จองตระกูล (2530 : 58-61) ได้กล่าวไว้ในบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาคือ ลูกจ้างจะต้องมีความรับผิดชอบต่อหัวใจได้รับผิดชอบต่อตนเองต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้บังคับบัญชาและต่อบริษัทซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อด้านการปฏิบัติและความประพฤติ หมั่นคิดไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียรเป็นคนตรงต่อเวลา สม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่องานและองค์กร ขณะที่ มัลลิกา บุนนาค (2528 : 1-3) และคนอื่นซึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติไว้ว่า "ต้องเป็นผู้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมรู้งานมีเหตุผลตรงต่อเวลา มีความคล่องแคล่วในการทำงานรู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ ซึ่งสอดคล้องกับสำนึกสิงหาแพทย์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานในโรงแรมว่าควรจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดี โสตสัมผัสดี การปรากฏตัวดี รูปร่างเป็นปกติ มีความแข็งแรง ทำทางดี แขน แข็งแรงคล่องแคล่วความสูงและน้ำหนักปานกลาง คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ สีนหน้าดี มีความสำรวมเรียบร้อย มีความทรงจำดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทน ต่อเหตุการณ์และบุคคล มีความซื่อสัตย์ และการปรับปรุงตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ที่สถานประกอบการต้องการมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากและ ความต้องการลำดับที่ 1 - 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ เชื้อฟังกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ในด้านความปลอดภัย มีทักษะในการจัดระเบียบและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ เมื่อเรียนสาขาวิชาบัญชีจะต้องมีความรู้ทางบัญชี สามารถทำบัญชีได้ เรียนสาขาแพทย์จะต้องมีความรู้ มีทักษะในการตรวจรักษาคนไข้ได้ สามารถวินิจฉัยโรคได้ หรือเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ก็จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ นำมาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นความรู้และทักษะทางสาขาอาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีในตัวเอง ประกอบกับหลักสูตร แต่ละหลักสูตรจะกำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายว่า เมื่อเรียนในหลักสูตรได้ก็ต้องให้ผู้เรียนเป็นอย่างนั้น ในขณะที่ สุนทร พานิชกุล (2520 : 12-16) ได้กล่าวว่า การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชาต้องเน้นความรู้ และทักษะเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความชำนาญ

คุณลักษณะด้านวิชาการ ที่สถานประกอบการต้องการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับสูง และ ความต้องการลำดับที่ 1 - 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน สามารถนำความรู้ทาง วิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม อาจเป็นเพราะว่าสถานประกอบการ ต่างกัน ปัจจุบันมีสภาพ สังคม เศรษฐกิจมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการนำเครื่องมือที่ ทันสมัยมาใช้ในหน่วยงานมากขึ้น การประกอบธุรกิจมีความคล่องตัวและรวดเร็วมากขึ้น ทำให้ บุคลากรหรือลูกจ้างส่วนมากอยากจะมีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันตามความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี และเพื่อพัฒนาตำแหน่งงานให้สูงขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน "คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ" โดยประมวล เสนาฤทธิ์. 12-16 ได้กล่าวว่า "คุณสมบัติด้านวิชาการทางตำแหน่งขึ้นอยู่กัลักษณะของตำแหน่งนั้นหลายแห่งเน้น เป็นพิเศษว่าคะแนนเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป คุณลักษณะด้านวิชาการเป็นคุณลักษณะสุดท้าย ที่สถานประกอบการให้ความสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าขณะที่นักศึกษาอยู่ในสถานศึกษา จะมีความสำนึกและบุคลิกภาพของการเป็นผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเองให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักศึกษาจะออกจากสถานศึกษาจะมีสภาพที่แตกต่างกันจึงต้องอาศัยการปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อนร่วมงานและพร้อมที่ตจะปรับตัวให้เคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาของหน่วยงานขององค์กรได้เพื่อที่ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถที่จะทำงานให้ได้รับความ เจริญก้าวหน้า และเป็นส่วนหนึ่งที่ทรงคุณภาพและคุณค่าขององค์กรนั้น ๆ ใช้

เมื่อแยกตามประเภทอุตสาหกรรมโดยภาพรวมพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีลำดับความต้องการเรียงจากมากไปหาน้อยกล่าว คือ

ด้านคุณธรรมจริยธรรม สถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการลำดับที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต, มีความขยันหมั่นเพียร และมีความตรงต่อเวลา จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการอาจเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพิจารณาบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ตามคุณลักษณะดังกล่าวคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะด้านวิชาชีพและคุณลักษณะด้านวิชาการนั้นสถานประกอบการสามารถแนะนำฝึกอบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้แต่คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลจะให้การฝึกอบรมได้ยาก ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยกำหนดไว้ในหลักสูตรและการเรียนการสอนควรจะต้องปลูกฝังให้นักศึกษาได้มีคุณลักษณะดังกล่าวให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ “แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะสั้น” (2540-2544) ด้านการผลิตโดยมีวัตถุประสงค์และใช้กระบวนการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้เกิดผลผลิตคนระดับกลางและระดับสูงให้พอกับความต้องการของสังคมรวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจโดยให้มีสุขภาพสมบูรณ์เข้าใจสาธารณสุขพื้นฐาน ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด มีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรมมีวินัย

ความภาคภูมิใจในตนเอง มีจิตใจรักประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่น มีสำนึกในความขยันโดยมีจิตใจที่จะสู้สิ่งยุ่งยากและยึดพุทธปรัชญาและปรัชญาในศาสนาสูตนเพื่อถือเป็นหลักในการดำรงชีวิต ซึ่งแผนพัฒนาดังกล่าวตรงกับความต้องการของสถานประกอบการที่ต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมมากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งตรงข้ามกับงานที่วิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ ที่ผลการวิจัยพบว่าด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความต้องการเป็นอันดับสองขณะที่ อานนท์ สิมะดูล (2530-59) ได้กล่าวว่า ในด้านคุณภาพนั้นผู้จบอาชีวศึกษายังขาดคุณลักษณะสำคัญบางประการเช่นด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ไม่มีสัมมาคารวะ ในขณะที่เดียวกันในส่วนของผู้รับผิดชอบในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นที่ยังพอใจของสถานประกอบการ ดังนั้นจึงเห็นสมควรอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องมีนโยบายให้ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ จะต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาโดยการสอดแทรกการเรียนการสอนตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ

คุณลักษณะด้านวิชาการที่สถานประกอบการต้องการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้ายและความต้องการลำดับที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ อาจเป็นเพราะว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวเป็นคำรับบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นกำลังคนระดับกลางคือในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั่นหมายถึง การปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับพนักงานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถทำความรู้สึกที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดีและมีการคัดคนแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลาด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะพึงมี คือ คุณลักษณะวิชาการในขณะที่ อุลิต มงคลนาวิน (2530 : 36) ได้กล่าวไว้ว่า “หลักการในการตัดสินใจพิจารณา รับคนเข้าทำงานนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน ”คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” โดยประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 12-16) ได้กล่าวว่า คุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าจะเน้นเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป คุณลักษณะด้านวิชาการเป็นคุณลักษณะสุดท้ายที่สถานประกอบการให้ความสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าขณะที่นักศึกษาอยู่ในสถานศึกษาจะมีความสำนึกและบุคลิกภาพของผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเองให้สำเร็จ การศึกษาเท่านั้น เมื่อนักศึกษาจบออกจากสถานศึกษาจะมีสภาพที่แตกต่างกันจึงต้องอาศัย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อนร่วมงานและพร้อมที่จะปรับตัวให้เคารพต่อ กฎ ระเบียบข้อบังคับ และกติกาของหน่วยงานหรือขององค์กรได้เพื่อที่ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถที่จะทำงานให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งที่ทรงคุณภาพและคุณค่าขององค์กรนั้น ๆ ได้

## 5.5 ข้อเสนอแนะ

### 5.5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยค้นพบถึงความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## 1. ด้านสถานศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพ ดังนั้นสถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอย่างชัดเจนโดยเน้น การพัฒนาด้านบุคลิกภาพในเรื่องมีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรงและจัดกิจกรรม เกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรเน้นในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต หากจำแนกตามประเภท อุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร ควรเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรม ในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต

ประเภทอุตสาหกรรมก่อสร้าง ควรเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรเน้นด้าน คุณธรรมจริยธรรม ในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต

## 2. ด้านกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาในฐานะควบคุม ดูแลนโยบายแผนหลักสูตรจึงควรให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพ เหมือนกับให้ความสำคัญกับงาน ด้านวิชาการ

### 5.5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการ ในระดับต่าง ๆ แต่ละประเภทวิชาต่อไป
2. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการ ในหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ
3. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการ ในเขตการศึกษาต่าง ๆ

## บรรณานุกรม

- กนก จันทร์กร. 2521. ความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : เพชรสยามการพิมพ์.
- กীরติ บุญเจือ. 2519. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กรมอาชีวศึกษา. 2531. ธุรกิจทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- กรมอาชีวศึกษา. 2531. การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. "ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา." ในคุรุปริทัศน์. (กันยายน 13 : (66).
- กรมอาชีวศึกษา. 2535. "ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 34." กรุงเทพฯ : การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. 2532. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. โรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. เอกสารอัดสำเนา.
- โกวิท วรพิพัฒน์. 2529. "อาชีวศึกษา.....ทางที่มองเห็น." วารสารอาชีวศึกษา. ปีที่ 2, ฉบับที่ 23, หน้า 20-21.
- จำเนียร จงตระกูล. 2530. ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทิวา พงศ์ธนไพบุลย์ และคณะ. 2523. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบการ. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก. แสงจันทร์การพิมพ์.
- ทิวา บุญทะรา และคณะ. 2523. ธุรกิจและสภาพแวดล้อม. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก.แสงจันทร์การพิมพ์.
- ธนา โกมลภิส. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทักษ์อักษร. ม.ป.พ..
- ธำรง บัวศรี. 2527. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- ธีรวิมล ประทุมรัตน์. 2530. การบริหารการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- บรรจง ชุตกุลชาติ. 2531. แนวคิดการปรับปรุงหลักสูตรเกษตรศาสตร์และคหกรรมศาสตร์เพื่อการมีงานทำของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. มิตรครู (พฤศจิกายน).
- บุญส่ง นิลแก้ว. 2521. คู่มือการใช้แบบทดสอบออบีพีเอส. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2535. ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผน 7. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุศรินทร์ ปัทมคม. 2527. **แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย.**

ศูนย์การศึกษา. กรกฎาคม-กันยายน.

ปิ่น มาลากุล. 2518. **การปฏิรูปการศึกษา. รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐาน**

**การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.**

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ,**

**การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.**

พงศ์ หรดาล. 2531. **เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์**

**ปัญญา สาร. 2533. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ส.ศ.การพิมพ์**

มังกร หริรักษ์. 2536. **"คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภท**

**วิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ"** วิทยานิพนธ์

**ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,**

**สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

มยุรี ชัยสวัสดิ์. 2538. **"คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง**

**(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์**

**วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ."** วิทยานิพนธ์

**ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,**

**สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

มัลลิกา บุญนาค และคณะ. 2528. **การประเมินความคิดเห็นขององค์การธุรกิจเกี่ยวกับ**

**ความสามารถและลักษณะของบัณฑิตระดับอุดมศึกษาทางการบริหารธุรกิจ**

**บัณฑิตทางบริหารธุรกิจที่ตลาดต้องการ. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชย์ศาสตร์และ**

**การบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

เมธี ปิลาณานนท์. 2523. **การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์.**

เมธี ปิลาณานนท์. 2533. **การบริหารอาชีวะและเทคโนโลยีศึกษา. กรุงเทพฯ :**

**โอเดียนสโตร์.**

รุ่งทิวา จักรกร. 2526. **การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง.**

รัชณี ลาขโรจน์. 2527. **คหกรรมศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย**

**สุโขทัยธรรมมาธิราช.**

ลัทธิต ยศปัญญา. 2533. **"คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด**

**กรมอาชีวศึกษาตามทัศนะของครู-อาจารย์ในจังหวัดพังงา."** บัณฑิตวิทยาลัย,

**มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ. 2523. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศศึกษาเบื้องต้น.  
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิรัช กุมุทธา. 2528. รายงานการวิจัยรูปแบบของความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐบาลและ  
เอกชนในการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร  
วิเวก ปางพุทธพงศ์. 2525. "อาชีพศึกษา.....ทางที่มองเห็น." วารสารอาชีพศึกษา  
ปีที่ 2, ฉบับที่ 33.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. 2529. งานวิจัยการศึกษา. รายงานการประเมินผลหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2524. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมาน แสงมะลิ. 2529. อาชีพศึกษา.....ทางที่มองเห็น. วารสารอาชีพศึกษาปีที่ 2,  
ฉบับที่ 23.
- สุภาวดี แสงวนิช. 2528. บุคลิกภาพ. ศูนย์ศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- สวัสดิ์ ประทุมราช. 2521. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครู  
กับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
- สมนึก สิงห์แพทย์. 2521. การบรรยายวิชาธุรกิจโรงแรม (บางส่วน) เล่มหนึ่ง ภาคที่หนึ่ง.  
กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. 2529. งานวิจัยการศึกษา. รายงานประเมินผลหลักสูตร  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา
- อานนท์ สิมะกุลชร. 2534. ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง. รายงาน  
การประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.
- อาภา ภมรบุตร. 2524. จิตวิทยาในการปกครอง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์
- อุลิต มงคลนาวิน. 2530. คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ. บทสัมภาษณ์. กรุงเทพฯ :  
กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- Eaddy. 1969. The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of  
Vocational Agricultural Students in Lousiang.
- Good, Carter V. 1973. Dictionary of Education. New York : Mc.Graw-Hill  
Company.
- Murdock. 1964. An Investigation of the Factor Indluencing the occupartional Choice of  
Selected College Students. Dissertation Abstracts International. 25 (October).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Ruth Elaine Miers Free. Employee Perceptions of Job performance of Vocational  
Pre-Employment Laboratory Education Graduates International. vol. 44  
No. 10 April 1984, P 30 : 40 A.



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรม  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
ที่ 188 /2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ  
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวมรกต เปล่งปลั่ง

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวมรกต เปล่งปลั่ง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย  
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์  
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

|            |           |                          |
|------------|-----------|--------------------------|
| รศ.ดร.สมพร | ไชยะ      | ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์     |
| ดร.สวัสดี  | อุดมโภชนี | ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม |

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

|                 |                  |               |
|-----------------|------------------|---------------|
| อาจารย์อัฉรา    | สืบสินธุ์สกุลไชย | ประธานกรรมการ |
| ผศ.ดร.เนาวรัตน์ | วิไลชนม์         | กรรมการ       |
| ดร.ณรงค์        | พิมสาร           | กรรมการ       |
| รศ.ดร.สมพร      | ไชยะ             | กรรมการ       |
| ดร.สวัสดี       | อุดมโภชนี        | กรรมการ       |

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. 2543

( รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกุล )

คณบดี



ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2543

1. นางสาวรัก เปล่งปลั่ง ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี" โดยมี รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดิ์ อุคมโกชน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2543

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



# บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานบริการการศึกษา สจล. โทร. 3679

ที่ ทม 1504/ 4431

วันที่ 14 กันยายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ธีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ด้วย นางสมรัก เปล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร  
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง ( ปวส. ) ประเภทวิชาการธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ  
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยว  
กับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อย  
เพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสมรัก เปล่งปลั่ง  
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอบคุณ  
เป็นอย่างยิ่งมาใน โอกาสนี้ด้วย

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/ 4431



คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1๕ กันยายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สรศักดิ์ วรอินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสมรัก เป็ล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสมรัก เป็ล่งปลั่ง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 4431

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ กันยายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางอัญชัน สารินทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสมรัก เปล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา  
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง  
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ  
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ  
แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด  
ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสมรัก เปล่งปลั่ง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ  
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 4431

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ กันยายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวิวัฒน์ บูรพาชยานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวรัก เปล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวรัก เปล่งปลั่ง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4431



คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 กันยายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสมรัก เปล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสมรัก เปล่งปลั่ง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร. 3269040



ที่ ทม 1504/ 0481

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖ กุมภาพันธ์ 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายผลิตตู้เย็น

ด้วย นางสมรภัท เป็ล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ( ปวส. ) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี " คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร )

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/2940

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
  2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวรัก เปล่งปลั่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี" และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ในสถานประกอบการของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน  
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271119, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## แบบสอบถาม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี

.....

## คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด

2. ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ขอความกรุณาท่านตอบทุกข้อ และขอให้ตอบ  
ตามสภาพความเป็นจริง จึงจะทำให้ได้ผลสรุปที่เที่ยงตรงอย่างแท้จริงอันจะเป็นข้อมูลที่มี  
ประโยชน์ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี  
ในอนาคตต่อไป

3. คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ  
และจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ครั้งนี้

นางสมรภัท เปล่งปลั่ง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

## ตอนที่ 1

## แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง

ชื่อสถานประกอบการ.....

ที่ตั้ง.....

## 1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

( ) ผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ

( ) หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคนงาน

## 2. สถานประกอบการของท่านมีจำนวนพนักงาน รวมทั้งสิ้นเท่าใด

( ) น้อยกว่า 100 คน

( ) ระหว่าง 100-499 คน

( ) มากกว่า 500 คน ขึ้นไป

## 3. สถานประกอบการของท่านมีจำนวนพนักงานที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จำนวนเท่าไร

( ) น้อยกว่า 50 คน

( ) ระหว่าง 51-100 คน

( ) มากกว่า 100 คนขึ้นไป

## 4. ประเภทของสถานประกอบการของท่านจัดอยู่ในหมวดอุตสาหกรรมใด

( ) อุตสาหกรรมเกษตร, อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม, อุตสาหกรรมบริการ

( ) อุตสาหกรรมก่อสร้างไม้แปรรูป, อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ

( ) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม, อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก,

อุตสาหกรรมอื่น ๆ

## ตอนที่ 2

คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ  
ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ  
ในจังหวัดปราจีนบุรี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของ  
สถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรีของท่านในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย  
✓ เพื่อแสดงระดับการประเมิน ทางขวามือที่ตรงกับระดับความต้องการ  
ท้ายแบบสอบถามนี้

- 5 หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด  
4 หมายถึง ระดับความต้องการมาก  
3 หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง  
2 หมายถึง ระดับความต้องการน้อย  
1 หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

| ข้อที่ | คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) | ระดับความต้องการ |       |       |       |       |
|--------|--|------------------|-------|-------|-------|-------|
|        |  | 5                | 4     | 3     | 2     | 1     |
| 1.     | ด้านวิชาการ<br>สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้<br>ในการปฏิบัติงาน | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 2.     | มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ได้                                  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 3.     | มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย                                      | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 4.     | มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ                                      | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 5.     | มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษา<br>ต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 6.     | แสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ<br>อยู่เสมอ                          | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

| ข้อที่ | คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)  | ระดับความต้องการ |       |       |       |       |
|--------|---|------------------|-------|-------|-------|-------|
|        |   | 5                | 4     | 3     | 2     | 1     |
| 7.     | มีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้น<br>เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน      | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 8.     | มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ                                     | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 9.     | สามารถอ่านเขียนและนำเหตุผล<br>ทางคณิตศาสตร์มาใช้อย่างมีเหตุมีผล           | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 10.    | สามารถสื่อสารกับผู้มาติดต่องาน<br>ด้วยการใช้ภาษาอังกฤษได้<br>ด้านวิชาชีพ  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 1.     | มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพ<br>ของตน                               | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 2.     | ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง                                       | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 3.     | มีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพ<br>ใหม่ ๆ อยู่เสมอ                  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 4.     | มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์<br>และเทคโนโลยีรวมทั้งคอมพิวเตอร์ได้ | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 5.     | มีนิสัยรักการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน                                 | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 6.     | มีมาตรฐานในการทำงานสูง  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 7.     | สามารถปรับตัวต่อการให้บริการแก่ลูกค้าได้                                  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 8.     | ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 9.     | ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง<br>ในด้านความปลอดภัย                  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 10.    | มีทักษะในการจัดระเบียบงานและควบคุม<br>งานอย่างมีประสิทธิภาพ               | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 11.    | มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะ<br>ปฏิบัติงาน                      | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 12.    | ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

| ข้อที่ | คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) | ระดับความต้องการ |       |       |       |       |
|--------|--|------------------|-------|-------|-------|-------|
|        |  | 5                | 4     | 3     | 2     | 1     |
| 13.    | เชื่อฟังต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน<br>อย่างต่อเนื่อง             | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 14.    | สามารถทำงานเป็นทีมได้  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 15.    | มีความสามารถในการใช้โปรแกรม<br>คอมพิวเตอร์ได้                            | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
|        | <b>ด้านบุคลิกภาพ</b>   |                  |       |       |       |       |
| 1.     | มีลักษณะท่าทางเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่<br>การงาน                         | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 2.     | มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 3.     | ประพฤติตัวสุภาพเรียบร้อย   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 4.     | การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 5.     | มีกริยาวาจาที่เหมาะสม  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 6.     | กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า<br>ได้เหมาะสม                         | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 7.     | วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 8.     | มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 9.     | มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา                                     | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 10.    | มีความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 11.    | มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 12.    | มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง                                   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 13.    | มีความรับผิดชอบและติดตามงานที่ได้รับ<br>มอบหมาย                          | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 14.    | ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็น<br>ของผู้อื่นได้อย่างเต็มใจ               | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |

| ข้อที่ | คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ<br>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) | ระดับความต้องการ |       |       |       |       |
|--------|--|------------------|-------|-------|-------|-------|
|        |  | 5                | 4     | 3     | 2     | 1     |
|        | ด้านคุณธรรมจริยธรรม  |                  |       |       |       |       |
| 1.     | มีความซื่อสัตย์สุจริต  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 2.     | มีความขยันหมั่นเพียร   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 3.     | มีความตรงต่อเวลา   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 4.     | มีทัศนคติที่ดีต่องาน   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 5.     | เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 6.     | มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 7.     | มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนได้<br>ในภาวะวิกฤต                       | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 8.     | เคารพกฎ ระเบียบขององค์กร   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 9.     | รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน                                      | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 10.    | มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน<br>และบุคคลทั่วไป                       | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 11.    | มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี<br>และสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน          | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 12.    | มีความจงรักภักดีต่อองค์กร  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 13.    | มีความยุติธรรม   | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 14.    | ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 15.    | รักษาความลับของหน่วยงาน  | .....            | ..... | ..... | ..... | ..... |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



## ประวัติผู้เขียน

|                     |  |
|---------------------|--|
| ชื่อ - สกุล         | นางสมรภัท เป็ล่งปลั่ง  |
| วัน เดือน ปีเกิด    | 6 พฤษภาคม 2506   |
| สถานที่เกิด         | จังหวัดปราจีนบุรี  |
| ประวัติการศึกษา     | พ.ศ. 2532 ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป)<br>พ.ศ. 2545 ปริญญาโท ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต<br>สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยี<br>พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง |
| ประวัติการทำงาน     | พ.ศ. 2535 ผู้รับใบอนุญาตอาจารย์เทคโนโลยีนครกบินทร์<br>ประธานกรรมการ การจ่ายเงินอุดหนุนรายหัว<br>สำหรับนักศึกษา ปวช.  |
| ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง | ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนเทคโนโลยีนครกบินทร์<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน<br>กระทรวงศึกษาธิการ   |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้